TYÖMIES.

N:o 49 — Tiistaina 28 p. Helmikuuta — **1905**

Tilaushinnat Helsingissä ja asiamiesten luona maaseudulla: koko v. 10: —, 3/4 v. 7: 50, 1/2 v. 5: —, 1/4 v. 2: 50, kuuk. 1 mk. **Postikonttoreissa:** (paitsi tilaussetelin hintaa) koko v. 9: 90, puoli v. 4: 95, kuuk. 89 p. **Venäjällä:** koko v. 4 r., puoli v. 2 r., neijännes v. 1 r., kuuk. 40 k. **Amerikassa:** koko v. 3 doll., puoli v. 1 doll. 50 sent. **Muualle ulkomaille:** koko vuosi 15: —, puoli v. 7: 50. Yksityisnumerojen hinta 5 p.

Voidaan myöskin tilata erikseen lehden **viikkopainosta** s. o. yksinomaan: lauantainumerot. Hinta asiamiesten luona: koko v. 3: —, puoli v. 1: 50. **Postikonttoreissa:** koko v. 2: 90, puoli v. 1: 40.

Eedvard Walpas
vastaava.

Ilmoituksia vastaan otetaan lehden konttorissa. **Ilmoitushinta** tekstin edellä 25 penniä ja jälkeen 20 p. petiti riviltä. Kuolemanilmoitukset tilan mukaan. Kihla-, syntymä- ja vihkimäilmoitukset 1: 50 p. Ruotsinkiel. suomennet. maksutta. Pysyvistä ilmoituksista annetaan alennusta. Saman päivän lehteen aiotut ilmoitukset ovat jätettävät lehden konttoriin viimeistään klo 9 a. p.
Konttori Sirkuskatu 1. Avoinna klo 8—8. Telef. 1937.
Toimitus Sirkuskatu 1. Telef. 27 15. Auki 8—11 e. p.p. 5—7 j. pp.
TYÖMIES jaetaan joka arkipäivä klo 4 i. p.

Ensim kaupungin lääkäri.

Prof. V. Sucksdorff, Terveydenhoitolautakunnan toimistossa klo 12—1.
Terveyshoitolautakunnan toimisto Etelä-Makasiinink. 1. Av. klo 11-1 t. 2 80
Terveyshoitolautakunnan kotidesinfektööri (Alfred Karlsson). Puh. 36 59.
Terveyshoitolautakunnan tarkastaja tehtaita ja käsitöitä varten, alikapteeni C. M. Calonius, tavataan lautakunnan toimistossa E Makasiinink. 1 joka päivä klo 12—1 j p. sekä tiistaisin ja perjantaisin klo 7—8 j. p.

Kaupungin kätilo.

E. Edelman. Kallio 2 linja 1 T. 37 62

Aluelääkäreitä.

Tri Elmgren, Töölö Jonasberg, klo 8-9 a. p. ja 3—4 i. p. (Töölön alue).
Tri Naema Ericson, Rauhank. 13. 9-10, 4—5 (Lasten- ja naistentaut. kaup. eteläosa 1, 2, 3, 8, ja Siltasaarella).
Tri Hästesko, Ratak. 29, 9-10 ja 4-5. (Etelä-alue, kaup. os. etelä-puol. Bulevardin- ja E. Makasiinikatuja).
Tri Kuhlefelt, Bulevardink. 7, 9-10, 5-6. (Pohj. alue, kaup. osat mainitt. katujen pohj. puol.)
Tri Leontjeff, Itäinen Viertotie 13, klo 9-10 a. p. ja 4-5 i. p. (Kallion alue).
Tri Råberg. I. Viertotie 22, 9—10, 5—6. Sörnäisten alue.
Vallgren, I. Viertotie 39, 8—9 ja 3—4.

Lääkäreitä.

v. Alfthan, vatsa- suolit. rheum. P. Espl.k. 39 9-10, 1/2 5-6. Maant. ja torst. 8:aan i. p. t. 44 39.
Forsman, Hakas.k. 2, iho & ven.-t. 8-9, 5-7.
Hällberg, Aleks.k. 44, voim. ort., hier., kylpl.
Kuhlefelt, Boul.k. 7, 1/2 3-1/2 4, 1/2 6-1/2 7, silmt.
Lövegren, I. Helkink. 1, 10-11, 5-6, t. 33 64.
Tri Löfqvist, Aleks.k. 44, 12-1, 5-6, t. 20 72.
J. Lojander, Mik.k. 3, iho & ven. t. 9-10, 5-7.
U. Lojander, Annank. 15, ven. 9-10, 5-7.
Parviainen, naistaut. 12—2, Erottaja 19.
Sipilä, Annank. 25, klo 1-2, 5-1/2 7, tel. 22 41.
Tri Sivén, I. Robertink. 4, klo 5-6 puh. 40 85.
Tukiainen, Siltasaar.k. 6-8, 6-7. t. 43 73.
Wirzenius, silmäl. Antink. 1, 1—2, 7—8.

Eläinlääkäri:

Axel Söderman, Annank. 31, 10-3, t. 50 64

Seurakunnallinen Notaarintoimisto, Kasarmink. 1. tel. 46 26. Toim. kirkollisia, koulu- ja kunnallisia asioita.

Kätilöitä.

J. Karppi, 2 linja 27, tel. 42 90.
Olga Salmi, Ruoholahdenk. 13, S. 4.
G. Nissinen, Kasarminkatu 8.

Asianajajia.

Böök & Poppius, Mikonk. 3. T. 25 22.
Ignatius & Renvall, Lakitiet. tohtorit, Aleksanterink. 44. Av. 10—3. Puh. 29 24.
Koski & Rantavaara, Kaivokatu N:o 8. (Aseman vier.) klo 9-11 ja 3-7. Puh. 23 35.
Vilho Selin, Iso Roobertink. 7. P. 22 39.
Wallden & Backberg, Itä-Helkink. n:o 1, tavat. klo 10—1 ja 5—7. Puh. 26 45.

Vakuutuskonttoreita.

POHJOLA Palovakuutus O. Y. Aleksant.k. 44. P. 6 27. Av. klo 10—4.
KULLERVO Vakuutus O. Y. Aleks. 44 P. 40 70. Av. klo 10—4.

Työväen kirjapaino, Siltasaarenk. 6—8.

Sauna Siltasaari 3—5, avoinna joka arkipäivä klo 2—10.

K. SUO Sementtityöliike Vuorimieh.k. 14 Puhelin 45 99.

Työväen asian lautakunnan v. t. sihteeri, joka maksutta antaa työväestöön kuuluville henkilöille neuvoja lakiasioissa, tavataan asunnossaan Vyök. 10, maanant. ja tuorst. klo 7—8.

Kokouksia.

Verhoilijain amm. os.

Kuukausikokous

Keskiviikkona 1 p:nä maalisk. Yrjönkatu 27, klo 8 j. p. p. Huone 6.

Kansallis-Osake-Pankki

Tila Tammikuun 31 p. 1905.

Vastaavaa:			Vastattavaa:		
Käteistä rahaa	2,355,710	18	Osakepääoma	7,000,000	—
Ulkom. rahaa ja kuponkeja	222,694	47	Vararahastot	3,652,000	—
Obligatsiooneja	2,676 364	52	Voitto- ja tappiotili	1,464,572	26
Kirjeenvaihtajia ulkomaalla	2,077,701	39	Korkoja ja provisiooneja	165,187	74
Ulkom. vekseleitä	2,578,839	84	Talletus tilit	75,421,567	27
Kirjeenvaihtajia	17,054,552	25	Juokseva tili	5,970,386	18
Vekseleitä	29,849,616	16	Postilähetysvekseleitä	585,527	55
Kassakreditiivien saldo	19,513,757	66	Kirjeenvaihtajia	669,665	93
Lainoja	17,945,933	85	Kirjeenvaihtajia ulkomaalla	1,526,986	35
Osakkeita	963,946	—	Nostamattomia jako-osia	2,888	—
Pankkikiinteimistöt	2,482,334	64	Lainoja	1,484,000	—
Irtaimisto	24,090	17	Rediskontattuja vekseleitä	494,293	78
Eri tilejä	161,747	05	Eri tilejä	58,646	74
Palkkoja ja kulunkeja	50,403	99	Perittyjä vekseleitä	161,970	37
S:mkkaa	97,957,692	17	S:mkkaa	97,957,692	17

Helsinki 25 p. Helmikuuta 1905.

Johtokunnan puolesta: Hallintoneuvoston puolesta:

F. K. Nybom. J. Ax. Levonius. Isak Fellman. A. E. Sundström.

Polttakaa P. C. Rettig & C:o

Paljon suosittuja Paperosseja

Matti ja **Klubi N:o 1**

Hämäläis-Osakunta.

Varsinainen kokous tänään klo 7 j. pp. — Raha-asioita. — Keskustelua naisten äänioikeudesta y. m.

Ompeliatar am. os.

kuuk. kok.

on huomenna 1 p. maalisk. Yrjönk. 27, klo puoli 9 illalla.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura

kokoontuu

keskiviikkona maaliskuun 1 p:nä klo 7 j. p. p. talossaan (1 Hallituskatu 1: Hallitus- ja Maariankadun kulmassa).

Läsnä saavat kokouksessa olla muutkin kuin Seuran jäsenet, vaikka ainoastaan jäsenet ottavat osaa päätöksiin.

Maalarin a. y.

Kuukausik.

on keskiviikkona 1 p:nä maaliskuuta Yrjönkatu N:o 27 klo 7 i. p.

Ilmoituksia.

Lammassaaren Pohjolanpirtin

Kivijalanteko

annetaan urakalla tehtäväksi ensi lauvantaina klo 12 Lammassaaressa.

K. ja Siltatehtaan työmiesten hautausrenkaan

jäsenmaksuja kuolemantapauksen johdosta ottaa vastaan A. Ahti, Surutoin N:o 4, maalisk. 11 päivään saakka 1905.

Tehtaalla olioilta Siltaverstaassa.

Johtokunta.

Myytävänä.

Parhaimmat paperossit ovat

Jussi ja **Kaukaasia**

H. Borgström J:r
Tupakkatehdas O. Y.

Huveja.

Suomen Kansallisteatteri.

Keskiviikkona maalisk. 1 p. klo 1/2 8.
Alennetuilla hinnoilla.
Filharmoonisen seuran orkesterin avulla:
(Orkesteria johtaa Erkki Melartin.)
Prinsessa Ruusunen. Satu 4:ssä seikkailussa prolooginеen. Kirj. Z. Topelius. Näyttämömusiikin sävelti Erkki Melartin. Tanssit järjest. Elise Littson.

Koiton Siirtolan

Arpajaiset

Marianpäivänä.

Nouveau Cirque

Tir. HUBERT COOKE

Tänä iltana klo 8
suuri näytäntö.
Viimeinen viikko, jolloin näytellään
Tuhkimo
Uutta! **The Clementos.** Uutta!
Leikillinen voimistelutanko.
Huom.! **The Howart-Nielsen:** Hajamielinen musikaalisuus. Dancing-kohtaus.
Sitäpaitsi muu suuremmoinen ohjelma.
Ennakko-osasto Aleksanterink. 13:n tupakkakaupasta klo 9 a.-p. 4 i.-p. sekä klo 7:stä i.-p. sirkuksen kassasta. Telef. 304.

Akademiska sångföreningen, Ylioppilas-sekakööri

ja

Ylioppilaskunnan laulajat

antavat

akateemisen musiikkistipendirahaston hyväksi

Konsertin

Suomen Kansallisteatterissa

torstaina maaliskuun 2 p:nä 1905 klo puoli 8 j. p.p.

— Ohjelma: —

1. Fäderneslandet .... Nordblom
2. Sjöfararen vid milan ... Palmgren
3. Olof Trygvason .... Reissiger
(**Akademiska sångföreningen**).
4. Kevät myrskyjä .... E. Palander
5. Fiskarsång på hafvet ... Borenius
6. Kvällsvind spelade ..... Melartin
7. Ilta Venetiassa (baryt. soolo) L. Kiljander
(**Ylioppilas-sekakööri**).
8. Venematka .... Sibelius
9. Järvenrannalla (suomal. kansanlaulu barytoni sool.) ... Palmgren
10. Karjala .... Genetz
(**Ylioppilaskunnan laulajat**).

Pilettejä, permanto-aitiot à Smk. 4: —, permanto à 3: — ja 2: —, ensi rivi à 3: — sekä toinen rivi à 1: 50, 1: — ja —: 50, saadaan keskiviikkona maaliskuun 1 p:nä klo 10—2 1/2 sekä torstaina maalisk. 2 p:nä klo 10—2 1/2 ja klo 5:stä j. p. p. Suomen Kansallisteatterin lippumyymälässä (tel. 582).
Tekstikirjoja à 25 p:iä. (I.22979)

Nuorisoseuratkin äänioikeusasiaa ajamaan!

Wakawa yleinen edistyskysymys on meillä ollut parailaan ratkaistawana, mutta näyttää siltä, ettei se saisikaan kannatusta kaikilla sellaisillakaan tahoilla, missä on luokkarajoitusta sanottu wastustawansa ja missä on jo ryhdytty wälijuomialle wastaan taistelemaan. Ainakin on meillä jo ehtinyt ilmaantua sen werran mielipiteitten hajaannusta, jos ei suoraitaan tunollista yltiöpäisyyttäkin, että kannattaa sanan kun nu sitäkin, owatko yleiset kansan edistysseurat olleet alttiita wetäytymään kaikesti syrjään silloin, kun kysessä on koko kansan onni ja menestys?

Jo aikoja sitten on koetettu periaatteellisesti yleisissä kokouksissa ratkaista nuorisoseurain suhdetta työwäenliikkeeseen, raittiuskysymykseen ja naisasiaan. On tultu tawallisesti siihen johtopäätökseen, että nuorisoseurat koskettelewat kaikkia inhimillisiä edistyskysymyksiä walistuksen harrastuksen kannalta sekaantumatta puoluetaisteluihin tai päiwän politiikkaan. Ja siten on tahdottu rauhoittaa nuorisoseuroille erityinen kaswatusalansa, jonkinlainen ihannekaswatus ilman näkywiä tuloksia.

Siitä syystä näemmekin werrsin merkillisiä ilmiöitä tällaisesta kaswatustyöstä, kun puolueettomuus siihen on otettu osaa. Hän on woinut olla samalla nuorisoseuraliikkeenkin „yksityisenä kansalaisena" esiintyä kiihkoisana puoluemiehenä kaikissa itsissä mielenosoitustilaisuuksissa, jopa silloinkin kun on ollut kysymys alemmalle... suorastaan waltiollisista asioista. Onhan yhteiskunnan jäsenen mahdoton pysyä puolueettomana, kun on kysymys koko kansan yhteisistä eduista. Siitä pitiwät jo warhat kreikkalaisetkin luonteen heikkouden merkkinä.

Mutta sitä enemmän täytyy ihmetellä, miksi juuri samat henkilöt, jotka yksityisinä kansalaisina pitäwät welwollisuutenansa seisoa puoluepolitiikkaa, miksikä he nuorisoseurain johtomiehinä woiwat olla pitää maltinsa, että he tietäwät nuorisoseuroilta oikeuden sekaantua sellaisiin yhteiskunnallisiin mielenosoituksiin, joihin niitten säännöt jo antawat riittäwästi aihetta?

Onhan nuorisoseurain tarkoituksena herättää ja wirittää pitää kansan ja erittäinkin nuorison keskuudessa walistuksen harrastusta. Onko tätä tehtäwää sitten woitu täyttää ilman mielenosoituksia, ilman että on ryhdytty taisteluun wallitsewia epäkohtia wastaan siirtämällä asia tuonnemmaksi? Eikö päinwastoin nuorisoseuraliikekin ole alunpitäin ollut mielenosoitusretkeä niitä wastaan, jotka toiselta puolen owat eläneet ylellisyydessä ja welttoudessa wallitsewana yläluokkana ja jotka toiselta puolen owat saaneet elää pimeydessä, puutteessa ja raakuudessa? Eikö juuri nuorisoseuraliike ole yrittänyt taistelemaan talonpoikaisylimystöäkin wastaan, eikö se ole ohjelmaksensa ottanut koko kansan weljestyttämisen, jota ilman kaikki walistustyökin on pelkkää kalkuttawan helinää?

Jo Karhumäen ja Kauhawan juhlilla ww. 1882—1883, jolloin tämän liikkeen alalla ensimäinen raiwaustyö suoritettiin, jouduttiin yhteentörmäykseen wallitsewia oloja wastaan omassakin keskuudessa. Oli ollut niin tuonnollista, että kaikissa yleisissä tilaisuuksissa pitäisi olla pappilainjoulukesteistä palwelusväen nurkkatansseihin saakka wäkijuomia, että uudenaikaisemmissa kansanjuhlissakin niitä wielä pidettiin wälttämättöminä. Kun wihdoin Kauhawan juhlalle tuotiin oluttuormia, haluttiin nuorenseuran puolesta niistä turhaan päästä, sillä mielenosoitusretki paikkakunnan silloisen nimismiehen wirkakantaa wastaan ei ottanut menestyäksensä — hän oli osakas oluttehtaaseen, jonka tuotteita kaupattiin ja saattiin kansan nuoriso murha-aseisiin tarttumaan ja tapansa mukaista markkinaelämää pitämään.

Mielenosoituksella on sen wuoksi raittiustyö alkanut nuorisoliikkeen alalla ja mielenosoituksia on sitten ollut kaikki ne tilaisuudet, joita sittemmin on wietetty ilman wäkijuomia, jopa siihen määrään, että pidettiin wiime kesänä sopiwana tehdä ruotsalaiselta taholla yhteisestä nuorisoseurain kokoustilasta Kaskisissa wäkijuomain awulla täydellinen pannulaiku.

Kaikkien seurain julkinen työ on tarkoitettu mielenosoitukseksi samalla kuin se woi sisältää jonkin uuden parannusohjelman. Turha on tässä kohden enää kiistellä paawin parrasta, ku en muutamalla taholla on haluttu wielä tehdä.

Ja äänioikeusasia on niin yleistä laatua, että se on jo woitu nuorisoseuroissakin todentaa hallituksen suostumuksella kaikkiin hywämaineisiin kansalaisiin nähden aina 16 ikäwuoteen saakka. Pitäisikö sitte tällä taholla pelätä yhtäläisiä oikeuksia 21 wuotisille kansalaisille? Ja pitäisikö jää ämän kokouksen syrjään, kun tällaista asiaa ajetaan koko kansamme hywäksi? Onhan nuorisoliikkeen alalla jo siksi paljon wäkeä — 40,000—50,000 henkeä —, että se woi ottaa kilpeensä yleisen äänioikeuden ainakin täysi-ikäisille jäsenilleen, sillä moni maamme merkitsemisistämmekin on pitänyt tunnustusta kuulua nuorison walistuksen kannattajien joukkoon.

Eikä se woi walistus yhä ... häiritä, että sellaisia asioita tarmolla ajetaan, josta koko kansan menestys riippuu, waikkapa olisikin puolueita, joitten etuja säätyrajoituksen poistaminen loukkaisi, se kun jo sisältää itsessään yleisen, yhtäläisen ja wälittömän äänioikeuden. Johdonmukaisuus waatii tunnustettuja periaatteita käytännössä toteuttamaan, ja nuorisoseurain welwollisuus on ainakin selwästi julkituoda kantansa silloinkin, kun se on niitten ympärillä wallalla olewien mielipiteitten kanssa ristiriidassa. Silloin woi nuorisosta kaswaa uusi polwi, joka ei enää hywäksy säätyeron eikä rahawaltaan perustuwaa äänioikeutta.

Ja mitä kaipaakaan wielä yhteiskuntamme senkin liikkeen alalla, jota nuorisoseurat owat ottaneet suorittaaksensa! Wähimmin luulisi olewan syytä ainakin kaupungeissa kinastelemaan nuorisoseurain tehtäwästä, kun ne owat wielä niin wähän saaneet aikaan, että ne saatraswat syntytuskiansa ja kun neliin owat saaneet parhaimman tukensa etupäässä työläisnuorisolta ja sen aisankantajilta. Se joukko nuorisoa, joka on perinyt etuoikeutetun asemansa yläluokkana, ei ole pitänyt nuorisoseuraliikettä kyllin arwokkaana ottaaksensa sille tunnustusta. Ja kuinka sopisikaan toiwoa siltä taholta apua, niin kauwan kuin pääoman ja säätyrajoituksen awulla wielä woidaan pitää kansankin nuorisoa warten kapakoita, huurenspaikkoja j. n. e., joissa itse woidaan esiintyä johtomiehinä?! Yläluokan siweellisyysläkite on saanut wastalainen pimeyteen jääneen alaluokan riweissä, kun sielläkin wielä raakuus ja siwettömyys sekä itsekäs woiton- ja nautinnonhimo rehoittawat.

Tätä sortowaltaa wastaan on noustawa sitä suuremmalla syyllä, kun häpeällisten tautienkin luku uhkaa niellä koko kansamme terweyden myrkyttämällä sen saastaisilla, yläluokan kaswattamilla intohimoilla. Ainoastaan yleisen äänioikeuden awulla woidaan ajatella mahdolliseksi sulun tekeminen sellaiselle turmelukselle, joka ainoastaan Helsingissä on ww. 1897—1900 saastuttanut 3,540 henkeä sukupuolitaudeilla, mutta ww. 1901—1903 aina 7,633 henkeä. Ja tässä mainitaan ainoastaan se luku, joka on tullut wirkamaisten lääkärien tietoon. Sodomassa ja Gomorassa ei woinut olla toisin laita kuin ihanteellisessa ja korkeasti siwistyneessä kristillisessä porwarikaupungissa, missä harwain wallan awulla paheita kannatetaan ja yleistä äänioikeutta kynsin hampain wastustetaan.

Kannattaako tällaisissa oloissa ... kaupungin nuorisoseuralaisten liittyä mielenosoitusretkeen, kun on kysymys harwain wallan poistamisesta kaikkine epäkohtineen? Sellaiset edistysseurat, jotka eiwät uskalla uhrata omaa arwoansa, kun on kysymys koko kansan yhteisestä edistysaskeleesta, eiwät wielä ole wapaita säätyhapatuksesta, waan niitä täytyy pitää arwottomina loisina, joitten jäsenissä walo on jo ehtinyt murtua kaikiksi sateenkaaren wäreiksi, woimatta enää walaista. Milloin welwollisuuden tunto syrjäytetään ja wäärä kunnianpyyntö astuu sen sijalle, on edistystyössä otettu harha-askel, jota ei ole enää helppo edes korjata. Meilläkin on tuollaisella edistystyöllä kerskailtu, joka on kaitenkin peljännyt ottaa ratkaisewia askeleita kansanwalistusta ja ...waltaa kohden. Mutta niin ei woida enää tehdä joutumatta yleisen mielipiteen kiirastuleen.

Poikkeukset nuorisoseuroistakin sellaiset johtajat, jotka täyttä waloa pelkääwät ja piilottelewat muitten selän taakse totuttamattomine periaatteineen äänioikeudenkin alalla. On muistettawa, että nuorison kaswatus on samalla kansan kaswatusta, ja että nuorisoliikkeen alalla on myönnetty jäsenoikeus samalla tällä kansalaiselle kuin kirkonkin alalla, joka tunnustaa seurakunnan täysi-ikäisiksi jäseniksi alaikäisiä kansalaisia. Nuorisoseurain jäsenten suuri enemmistö on kaitenkin muutenkin täysi-ikäisiä, niin että arkamaisuus on kaikin puolin lapsellista kuwallisissa kaswatusasioissa, jotka eiwät ole suorastaan poliittillista laatua.

Ottakoon siis jokainen nuorisoseura näitten waltiopäiwien aikana keskustelukseen suhdettaan yleiseen, yhtäläiseen ja wälittömään äänioikeuteen. Sekin jo woi käydä julkisuuteen tullen mielenosoitukseksi. Ja ainakin päästään silläkin tawalla lähemmäksi suurta, yhteistä päämäärämme.

J. H.

28 päiwänä Helmikuuta

— Uusia arm. esityksiä. Eilen esitettiin senaatissa työaikaa leipomoissa sekä rakennuskaaren 17 luwun 12 §:n ja 18 luwun 3 §:n muuttamista koskewat arm. esitykset, jotka iltaistunnossa tuodaan säädyille, sekä arm. esitykset kestikiewareista ja kyydinpidosta y. m. uusista rautatierakennuksista, jotka ... wiimeksimainittua esitystä jaetaan säädyille perjantaina.

— Uusien rautateiden rakentamisesta koskewassa arm. esityksessä, joka eilen senaatissa esitettiin, ehdotetaan:

että normaaliraiteinen rautatie jonka kiskojen paino on 25 kg metriä kohti, rakennettaisiin Suolahden asemalta Haapamäen—Jywäskylän—Suolahden radalla Suonnejoen asemalle Sawon

radalla sitä warten tehdyn suunnitelman mukaan;

että arwioidusta kustannussummasta, 6,500,000 mk, töiden suorittamiseksi warainhoitokautena 1905—1907 osotetaan 1,000,000 mk;

että Joensuusta rakennettaisiin normaaliraiteinen rautatie, jonka kiskojen paino on 22,843 kg metriä kohti, Pielisjärwen itäpuolitse sekä Pielisjoen länsipuolta Uimaharjun ja Lieksan kautta Nurmekseen w. 1899 tehdyn suunnitelman mukaan;

että arwioidusta kustannusmäärästä, 12,050,000 mk, töiden suorittamiseksi tällä radalla warainhoitokautena 1905—1907 osotetaan 2,000,000 mk;

että näiden ratojen rakennettawaksi ottamisen ehdoksi määrättäisiin, että asianom. kuntien tai yksityisten henkilöiden tulee edeltäkäsin sitoutua wastaamaan siitä määrästä, jolla maanlunastus sekä rautatien aiheuttamain hankaluuksien korwaus woi nousta yli sen, mitä hallitus siinä suhteessa erityisen arwioimisen nojalla on harkinnut kohtuulliseksi; sekä

että sattuwien rautatietutkimusten kustannusten suorittamiseksi määrättäisiin warainhoitokaudeksi 1905 1907 100,000 mk.

— Määräraha rautatietarkoituksia warten. Yleisestä waltionrahastosta on etukäteen, siksi kunnes kulkulaitosrahasto nykyistä warainhoitokautta warten on lopullisesti järjestetty, w:ksi 1905 korkeimmassa paikassa myönnetty 6.177,570 mk suuruinen määräraha käytettäwäksi walmiiden rautateiden uutisrakennuksiin sekä uuden liikkuwan kaluston hankkimiseksi. Tästä määrärahasta käytetään 1,396,000 mk. Pietarin ja Udelnajan asemien wälisen radan korottamiseksi, Pietarin aseman lisärakennuksiin 300,000 mk., Wiipurin aseman uudistukseen 158,700 mk., hallintohuoneiston rakentamiseen Helsingissä 200,000 mk., uusien siwuraiteiden rakentamiseen 272,830 mk., Helsingin pohjoisen waihteen jatkoraiteen rakentamiseen 170,000 mk., Helsingin aseman raiteiden uudestaan järjestämiseen sekä warastoraiteiden rakentamiseen Helsingin ja Fredriksbergin wälille 60,000 mk., maan lunastamiseen 57.430 mk., erilaisiin pysäkkilaitoksiin 60,000 mk., rakennushuoneiden lisärakennuksiin 47.500 mk. ja erilaisiin pikkutöihin 974,110 mk.

Kahdeksan uuden weturin ostoon käytetään 640,000 mk., 12 matkustajawaunun rakentamiseen 408.000 mk. ja 350 kondukööri-, tawara- ja palaasiwaunun hankkimiseen 1,353,000 mk. sekä koneisiin 80,000 mk.

Uuteen liikkuwaan kalustoon käytetään 2,481,000 mk.

— Piiritoimiston jäsenten waali Helsingissä. Eilen lähetti Helsingin kaupungin maistraatti Uudenmaan läänin kuwernöörille seuraawan kirjelmän:

Kirjelmässä wiime tammik. 28 p:ltä kehoitti hra kuwernööri maistraattia neljän wiikon kuluessa kirjelmästä tiedon saatuaan, puheenjohtajalle 3,000 mkn ja kullekin maistraatin jäsenelle 1,000 mkn sakon uhalla, kuuluttamaan raastuwan kokoukset kolmen lisäjäsenen walitsemista warten tämän wuoden lisätyn piiritoimistoon siinä tarkoituksessa kuin 61 § asewelwollisuuslaissa heinäk. 12 p:ltä 1901 määrää.

Maistraatti on loppuunkäsitellyt kuwernöörin kirjelmä-asian, mutta koska kuwernöörin kirjelmässään määräämä toimenpide raastuwankokouksen mainittua tarkoitusta warten kokoonkutsumiseksi nojautuu asetukseen, joka ei ole syntynyt perustuslain mukaisessa järjestyksessä eikä siis Suomessa myöskään woi olla lain woimaa, sekä koska Suomen parhaillaan koolla olewat säädyt samasta syystä owat Hänen Majesteetillensa Keisarille tehneet esityksen mainitun asewelwollisuusasetuksen kumoamisesta, ei maistraatti katso woiwansa ryhtyä kuwernöörin määräämään toimenpiteeseen, josta maistraatilla on kunnia täten kuwernöörille wastaukseksi ilmoittaa. Helsingissä, helmik. 13 p. 1905.

J. von Haartman.

G. A. Lundenius. F. Stenström. (U. S)

Iltakatsaus.

Näitä iltakatsauksia kehuwat wihollisemmekin walppaiksi. Pyydän lukijain merkitsemään sen minun, näitä kirjoittawan, etusormen ja peukalon ansioluetteloon. Niiden ahkeruus kiitettäwä 10.

Myös lehteä, jolla on kunnia esittää sellaisen wilpittömän työn tuloksia, pitäisi muistettaman. Ainakin kymmenwuotiseksi syntymäpäiwäksi. Siten että alettaisiin aika wauhdilla hankkia uusia tilauksia.

Niitä ensiksi sentähden, että saataisiin uusia kirjasimia, joilla painettaisiin selwemmin, jotta kunnioitettawat kansalaiset wähemmän silmäiystä tehden woisiwat ilahduttaa itseään näitä walppaita lukiessa.

Toiseksi täytyisi saada työwäenlehtiä turgetuksi ihan sadoille tuhansille suomalaisille, jotta siten woitaisiin pelastaa ihmisiä sellaisesta raakuudesta ja mädännäisyydestä, mitä porwarillisissa lehdissä, luokkansa moraalia kuwastawissa, on.

Niiden wääryydenrakkaus on tosiaan melkein oksettawa. Niin iljettäwältä se tuntuu. Esim „Helsingin Sanomissa", waikka ne owat edustawinaan suurta osaa yliopiston opettajista, niiden takana sellaisia filosofeja kuin Z. Castrén, Th. Rein y. m. Oikeuden ja totuuden sijaan siedetään siinä lehdessä, wieläpä kuulutaan sen piirissä erikoisella nautinnolla luettawan, kurjaa ja toisia wahingoittaa tarkottawaa walehtelemista. Tuon todisteiksi ei nyt tarwitse muistuttaa Woikan retelöistä. Sillä eilen oli siinä lehdessä, että Työmieheltä „ei riitä mitään arwostelua" hallituksen äänioikeus esitystä kohtaan. Huomattawampaa wääristelyä saattaa tuskin keksiä. Sillä „Työmies" lie ehtinyt ennen kuin mikään muu lehti tuomitsemaan hallituksen äänioikeuskantaa „äänioikeusasian haaksirikkoehdotukseksi". Se tehtiin samana päiwänä, jona herraslehdet ensi kertaa antoiwat tiedon hallituksen ehdotuksen sisällöstä, jo silloin kun siinä oli koristeena „siwistysasteikko". Muistetaan, kuinka silloin perustuslaillisimpain „Walwoja" ryhtyi wastustamaan Työmiestä — niin tyhmästi, että meidän täytyi opettaa sille sormilla ja warpailla laskemisen tapaa, kun se tahtoi wäittää hallituksen tarkottamat lisä-äänet yhtä wähemmiksi kuin sanottujen uutisten mukaan olisi niitä tullut. Tiettyä muutenkin on, että nyt „perustuslaillisina" kukkoilewain, warsinkin ruotsinmielisten, taholla oltiin jotenkin lähellä hallituksen ehdotusta, monta wertaa lähempänä kuin työwäen waatimusta. Nuorsuomalaisten pitäisi hywin muistaa, että heikäläiset herrat wielä joku wuosi sitte ihanpa työwäen letrissä kehtasiwat ajaa lähimain samallaista suuntaa kuin hallitus nykyisin. Jokohan äänioikeusasian esim. Ansas olisi muuttanut? Hallitukseen ehdotukseenhan ne perustuslailliset wielä wiime wuoden lopulla lähenteliwät, hyljäten korskasti työwäen ehdotuksen. Hallituksen ehdotusta lähemmä kuin me pyrkiwät nekin „perustuslailliset" työwäenpuolueessa, jotka alkoiwat hywäksyä werotusta äänioikeuden saamisehdoksi. Siis perustuslaillisella taholla on ollut enemmän hallituksen lellittelemistä kuin meidän, jotka olemme pysyneet työwäenpuolueen ohjelman kannalla.

Hallituksen ehdotus on työwäen lehdissä ja puolueessa niin ruoskittu, että sen hyljättäwäisyydestä ollaan täällä yleisemmin selwillä kuin „perustuslaillisten" sakissa ikinä on oltu.

Silti kohosi Helsingin Sanomain wääristely ihan kuin hulluudeksi. Katsokaahan lausetta:

„Mutta hallitusmielisten kantaa ei tietysti Työmiehessä sowi moittia, sitä pyyhkästään wain jäniksenkäpälällä".

Sen walheen laski maailmalle joku nuorsuomalainen, luonteeltaan arwattawasti hywin mädännyt, merkin „Turkka" takana piilewä.

Perustuslaillisilla oli kokous myös Jywäskylässä. Päätökset: „Kokous lausuu täten jyrkän paheksumisensa sen johdosta, että U. Suomettaren edustama puolue on prokuraattorin murhaa, jota rikollista tekoa ei kukaan ajattelewa kansalainen hywäksy, käyttänyt waltiollisen kiihotuksen wälikappaleena, syyttämällä siitä perustuslaillista puolueryhmiä, waikka sanottu puolue itsekin kyllä hywin ymmärtää, että tämäkin tapahtuma on ainoastaan surkuteltawa seuraus siitä laittomuuden tilasta, johon kansamme on saatettu. Wieläkin enemmän paheksumme sitä, että tämä kurja syytös, järkyttääkseen kansan luottamusta sen laillisesti walitsemiin edustajiin, on ulotettu Waltiosäätyjen perustuslailliseen enemmistöönkin.

Sen johdosta, että suomettarelaiset owat koettaneet saada kansan kannatusta omille puolueharrastuksilleen, lewittämällä sellaista käsitystä, että Waltiosäätyjen nykyinen työtapa olisi ainoastaan hedelmätöntä „jarrutusta" ja „joutawaa laiskottelemista", jota kansa ei muka hywäksyisi, lausuu kokous wakaumuksenaan, että tämä Waltiosäätyjen työtapa, niiden yksimielisesti hywäksymään suureen anomukseen perustawana, on nykyoloissa ainoa oikea ja wastaa niitä ewästyksiä, joita kansa on edusmiehilleen antanut.

Kun suomettarelaiset edellä mainitun lisäksi owat häikäilemättömällä kiihotustyöllä koettaneet saada uskotuksi, etteiwät muka Waltiosäätymme, nykyisen perustuslaillisen enemmistönsä takia, edustaisikaan Suomen kansan „todellista" enemmistöä ja owat sen kautta omien puolueharrastuksiensa eduksi järkyttäneet edustuskuntalaitoksemme arwoa ja merkitystä, niin katsoo kokous, että tällainen kaikkea aihetta puuttuwa menettelytapa on waan omansa lisäämään sitä ahdinkotilaa, johon maamme on joutunut."

Tuosta huomaa, että heillä on taas tarwe wäittää, että waltiopäiwät edustawat kansaa. Kun he tietäwät sellaisen tarpeen olewan, niin mikseiwät laita niin, että ne edes tulisiwat edustamaan kansaa, jottei tuollaisen puheen tarwitseisi olla puuta heinää, jonka ensimäiset waalitilastot osoittawat walheeksi.

Perustuslaillisten kuten muidenkin rahapohattain omat edut ja wähäwaraisia kansalaisia polkewa halu lienewät yhä waltiopäiwäin kansanedustuknnaksi tekemisen esteinä. Wielä nyt! Historiallinen häpeä se.

— Lakkotilaan julistiwat porarit eilen Katajanokan Luotsikadulla olewan Miettisen työmaan syystä kun he eiwät saaneet työstään n. s. isoilla porilla tariffissa säädettyä maksua. Miettisen työmaalla on ollut 7:män parin poraria, jotka eilen kaikki lakkasiwat työstään ja jäiwät odottamaan työnantajansa tariffin täydennystä.

— Tappelua oli eilen päiwällä Heikin puistossa. Erästä iskettiin weitsellä päähän. Haawa ei tullut suuri. Lyöjä juoksi pakoon. Ihmisiä kokoontui koko joukko „katurauhattomuutta" katsomaan.

— Warkaita liikkuu Sörnäisissä päin. Toissa yönä tunkeutui Jatoyhtiön ullakkoon joku heittiö ja wei sieltä turkit, willapaidan, sukkia ja yhtä toista. Warkaista ei ole wielä tietoa.

— Iltaman äänioikeusasian hywäksi oli puuhannut r. y. Rauha wiime sunnuntaiksi Hesperiassa — Ohjelmassa oli laulantoa sekä kirjailija O. Piisisen pitämä puhe, jossa m. m. selwiteltiin äänioikeusasian tärkeyttä ja saawuttamista „edistyksen awaimena" niin hywin raittiuswäen asian ja woittamiselle kuin kaikkinkin yhteiskunnallisiin uudistuksiin nähden, oliwatpa ne mitä laatua tahansa. Kajosi puhuja wielä senaatin antamaan äänioikeusehdotukseenkin, jonka todisti kelpaamattomaksi, samoin kuin ei sanonut omasta puolestaan hywäksywänsä myöskään työw. puoluehallinnon tuoreinta menettelyä kysym. olewassa asiassa, enemmän kuin johtawien yksilöidenkään, jotka „myöntymispolitiikkaa" ajaen owat wastustajilta ruwenneet „aseita riistämään". Kehoitti, warsinkin näinä aikoina periaatteista tinkimättömään, innokkaaseen työhön äänioikeusasian hyödyksi, huomauttaen wielä, ettei ole annettawa wetää itseänsä enemmän yksilöinä kuin ryhminäkään minkään „perustuslaillisen" tai „suomettarelaisen" lipun turwaan, tai tueksi waan kuljettawa uraa, jonka kautta saawutetaan ihmisoikeus ei minkään wälillisyyden perusteella, waan ihmisyyden. — Näytelmäseura oli walmistellut nähtäwäksi nimim. „M. P:n" 4-näytöksisen „Aatteen woima".

— Hiihtokilpailun järjesti wiime sunnuntaina woimistelu- ja urheiluseura Reipas jäsenillensä 5 ja 10 km. taipaleilla. Ratana käytettiin wanhaa matkaa Katajanokan kärjestä Koirasaaren ympäri. Tulokset oliwat huonot. Syynä lienee ollut wähäinen jäälle satanut lumi ja sekin suksiin tarttuwata.

Paraimmat ajat juniorkilpailussa saiwat: J. Jansson 27 m. 35 sek., W. Tanner 27 m. 41 sek., O. Sinnonen 28 m. 8 sek. 10 km. matkalla porhalsi A. Järwenpää ensimäisenä perille, saaden tuloksen 51 m. 12 sek. Toisena U. Lohman 53 m. 38 sek. ja kolmantena Hj. Nissilä 55 m. 7 sek.

— Suutareille huomattawaa. Niinkuin jokainen aikaansa seuraawa ammattilainen on huomannut, lähenee ammattimme päiwä päiwältä perikatoaan, työnantajain siitä wähääkään wälittämättä. Meidän työntekijäin, welwollisuutena olisi enemmän kuin tähän asti liittyä yhteen ja otettawa keskusteltawaksi, miten parhaiten woitaisiin wastustaa tätä työnantajain menettelyä. Minun wakaumuksenani on että jokaisen jalkineammattiosaston ja yhdistyksen welwollisuus olisi keskustella asiasta. Olisi tarpeellista perustaa koko maata käsittäwä „jalkinetyöntekijäin liitto."

Eräs jalkineentekijä.

— Helsingin tehtaalaisten hautausapurenkaan N:o 1 wuosikokous oli sunnuntaina w. k. 29 p. Puheenjohtaja luki wuosikertomuksen ja tilikertomuksen. Johtokunnan poistuttua myönnettiin täydellinen tiliwapaus johtokunnalle. Uuteen johtokuntaan walittiin Miettinen, W. Olsanen, J. Hywänen, J. Jussila, Lindros ja waralta Kristianson ja J. Olsanen, puheenjohtajaksi Miettinen, warapuheenjohtajaksi Lindros ja rahastonhoitajaksi W. Olsanen, kantomieheksi Matikainen ja A. Eklund.

Leipurien työaika.

Korkeimmassa paikassa wahwistettu ehdotus arm. esitykseksi, koskewa asetusta työajan järjestämiseksi leipomoissa, esitettiin eilen senaatissa ja kuuluu seuraawasti:

1 §. Leipomoissa, joissa walmistetaan tuotteita myytäwäksi tai tawaraa muulla tawoin rahaksi muutetaan, on työ lopetettawa: wähintäinkin 24 tunniksi luettuna sunnuntai- tai juhlapäiwän edellisen päiwän illasta klo 6; sekä arkipäiwinä wähintäinkin 6 tunniksi, luettuna klo 12 yöllä.

2 §. Sunnuntai- ja juhlapäiwän ja sitä seuraawana päiwänä, olkoonpa se juhla- tai arkipäiwä, on leipomoissa työ sallittu klo 6:sta illalla klo 6:een aamulla.

Kun erityiset olosuhteet niin waatiwat, on maistraatilla tai järjestysoikeudella kaupungissa tai kruununnimismiehellä maalla oikeus antaa anomuksesta lupa työskennellä leipomoissa määrätty luku öitä niiden ylitse mitä jo on mainittu, ei kuitenkaan useampaa kuin 25 wuodessa; tästä on annettawa lupatodistus, jossa mainitaan minä öinä tällainen työ on sallittu

3 § Työaika älköön leipomoissa olko samana wuorokautena yli 12 tuntia, siihen luettuna tilapäiset keskeytykset.

Työmiehet älkööt olko ilman erityistä sopimusta welwolliset ottamaan osaa työhön 2 §:ssä mainittuina aikoina.

Lasten ja nuorten henkilöjen työajasta on erikseen säädetty.

4 §. Tämän asetuksen rikkominen rangaistaan sakoilla.

Tässä asetuksessa mainittujen säädösten noudattamisesta wastaa se, joka leipuriammattia harjottaa tai tällaista liikettä hoitaa, älköönkä hän olko wapautettu rangaistuksesta waikka työntekijät olisiwat suostuneetkin tekemään työtä aikana, jolloin se ei ole sallittu.

5 §. Tämä asetus koskee myöskin leipuri- ja sokerileipurin työtä, jota harjotetaan hotellissa, rawintolassa ja konditoriossa.

Tilkitsijöille.

Ensin tahtoisin kertoa wähän tilkitsijäin ammattiosaston synnystä jonka kyllä jokainen osastoa seurannut hywin muistaa, sillä se on ainoastaan kahden wuoden ikäinen, waan ottakoon kertomuksestani osaa jokainen ammattikuntaan kuuluwa. Osastomme synty ei ole riippunut koskaan tilkitsijäin omasta herännäisyydestä; sen owat tilkitsijät kylläkin hywin näyttäneet osaston olemassa olon aikana. Kun tässä siunatussa työwäenliikkeessä on miehiä, jotka eiwät säästä waiwojaan, waan kuulumatta koko ammattikuntaan tietäwät järjestyneen miehen welwollisuuden herättää sellaisia, jotka owat wielä täydessä tietämättömyyden tilassa omasta ja myöskin ammattitoweriensa asemasta, niin on käynyt meilläkin yksi sellainen mies. Hän on ollut osastossamme tähän asti puheenjohtajana, jonka ansioksi osastomme synty suurimmaksi osaksi on luettawa, sillä hän wieraana henkilönä eräällä työpaikalla woiwan näöllä sai joitakuita tilkitsijöitäkin asiaan innostumaan ja hankki myöskin huoneen työwäenyhdistykseltä että woitiin pitää ensimäinen kokous ja keskustella siitä katsowatko tilkitsijät tarpeelliseksi perustaa ammattiosaston, jota silloin kaikki kokouksessa olleet kannattiwat. Niin päätettiin se perustettawaksi. Sittemmin on hän meitä opastannut kaksi wuotta kestäneellä taipaleella ja on sillä ajalla koettanut tehdä hywäksemme sen mikä hänellä on mahdollista ollut. Kiittämättömyyttä on hän saanut osakseen ehkä usealtakin, mutta toisin ajottelewat woiwat hywällä syyllä sanoa hänen suorittaneen welwollisuutensa hywinkin tunnollisesti.

Silloin kun osastomme perustettiin, näytti se hywinkin lupaawalta, sillä silloin toiwottiin paljon. Jotkut innokkaammat puhuiwat ja painoiwat mieliin, että seurattaisiin osastoamme todenteolla. Mutta pian innostus laimeni. Kun olisi pitänyt lunastaa jäsenkortti, niin ei ollut enää innostusta. Jäseniä oli alku aikoina puolet ammattikunnastamme, mutta ei heidän kärsiwällisyytensä pitkälle kestänyt. Suurin osa erosi, en tiedä mistä syystä. Itse he kyllä sanowat sen syyksi, ettei osasto wastaa tarkotustansa, koska se ei perustu weljeyden ja tasaarwoisuuden pohjalle. Se on kyllä totta, että osasto ei wastaa tarkotustaan silloin kun ei siihen kuulu kuin muutama jäsen. Mitä he woiwatkaan toimia niin, että siitä olisi mitään hyötyä kokonaisessa ammattikunnassa? En luulisi kehtaawan ulkopuolella olewain siitä ollenkaan mainitsewan.

Yhtenä syynä on meillä sekin ettei riitä töitä kaikille ammattilaisille kuin wähän aikaa wuodessa, yhtämittaisesta työstä puhumattakaan. Silloin kun on töitä, niin on jonkun werran harrastustakin, mutta kun työt käywät huonommiksi, silloin ilmenee wäsymystä mielissä josta käy selwille että ei omata wielä minkään werran wakaumusta ja aatetta yhteishywän eteen. Mutta jokaisen welwollisuus on seurata omaa ammattiosastoa Pois riidat! Jos on osaston puolelta pahennus alkanut, niin on se poistettawa.

A. L—s.

Pikku uutisia.

— Painowirhe. Harwoin saa wirhe sanomalehdessäkään niin loisteliasta sijaa kuin eilisessä lehdessämme oli. Prokuraattorin lesken eläkeuutisessa mainitaan eläkkeeksi määrätyn wuosittain 24 markkaa, joka kuitenkin ajattelewille lukijoille lienee selwinnyt että sen pitää olla 24 tuhatta.

*

— Woikan lakkolaisille on Virginian työwäenyhdistyksen ja raittiusseura Walon Tuotteen toimimassa iltamassa kertynyt waroja 204 mk 8 p:iä, jotka on lähetetty määräpaikkaan.

Kokouksia tänään.

Hämäläis-Osakunnan kokous 7 i. p.
Tehtaalais-naisosaston wuosikokous 1/2 8 i. p.
Konetehtaalaisten a.-o. wuosikokous 8 i. p.

Huweja tänään.

Sirkus klo 8 ip.

Mielenosotuksia maaseudulla.

Kauhawan työwäenyhdistyksen toimeenpanemaan mielenosotuskokoukseen t. k. 19 päiwänä saapui noin 200 kansalaista panemaan wastalauseensa nykyistä kukkarowallan äänioikeusjärjestelmää ja hallituksen muka parannusta tarjoowaa äänioikeuslakiehdotusta wastaan.

Kun yhdistyksen puheenjohtaja oli tehnyt selwäksi kokouksen tarkoituksen, luettiin puoluemiestemme Karin, Lindroosin ja Salmisen säätyjen edusmiehille osottama kirjanen, kuin myös joku muu äänioikeusasiaa walaisewa kirjoitus.

Sen jälkeen ryhdyttiin keskustelemaan äänioikeuden nurinkurisuudesta ja siitä minkä werran tuo hallituksen lakiehdotus woisi parantaa äänioikeusoloja.

Niissä pontewissa mielipiteissä jotka julkilausuttiin, pidettiin häpeällisenä, warsin mitättömää sitä tarjousta jolla waltaherrat nyt kauan kärsineitä aikowat tyydyttää.

Ankarasti arwosteltiin niitä, jotka waakanaan kansalaisten järkeä punnitessa käyttäwät wuosituloja, jotka raskaita welwollisuuksia laskewat kansalaisten hartioille jo mahdollisimman nuorena ja kansalaisoikeuksia tarjoowat he wasta 25 wuotisena ja silloinkin jos wuositulot sen salliwat ja jotka naiset, laillisesti pestatut palwelijat ja aseisiin pakotetut miehet rikoksen tekijäin joukkoon lukewat.

Keskustelun lopuksi hywäksyttiin puoluehallinnon wastalauseen, hallituksen äänioikeuslakiehdotusta wastaan.

Wisakello.

— Työwäen osuuskauppaa hommataan Padasjoella. Perustawa kokous on maalisk. 5 p.

— Padasjoen torpparit walittawat, että talolliset wiewät heiltä ansion käsistä, kun ajattawat halkoja ja tukkeja kruununmaalta. Kun torpparit hewosineen menewät päiwätyöhön, pannaan heidät tawallisesti tällaiseen rahdinajoon. Moinen ansio kuuluisi paremmin torppareille kuin isännille.

— Rautoihin — lautoihin. Sunnuntaita wasten illalla ja yöllä oli Espoossa Gumbölen kartanossa tanssit. Sinne saapui myös kolmannella kymmenellä olewa työmies Emil Hästholm sekä Gustaf Olin. Noille tuli riita. Ulkona ryhtyiwät he tappeluun. Olin iski puukolla Hästholmia. Tuo yritteli aina iskun saatuaan pystyyn ja puolustautua. Olin löi uudelleen. 8 haawaa ehti hän antaa. Taistelu päättyi 12 ajoissa yöllä. Haawotettu Hästholm joutui lääkärin luo, mutta kuoli 4 aamulla. Olin, joka myös oli saanut haawoja, tuli puoli 4 yöllä samaan lääkärinapuna. Joutui wiranomaisten huostaan ja wietiin Espoon wanginwartijan säilytettäwäksi.

— Ankara puute ahdistaa elämistä nykyisin Iisalmen pitäjän Nissilän kylän pohjoisessa osassa, kirjoitetaan Otawalle. Piirin kassassa ei ole waroja ja waiwaiskassasta tähän saakka myönnetyt warat owat myöskin loppuneet, joten kohta ollaan neuwottomia hädänalaisten auttamiseen. Ainakin kymmenkunnalle wähempiosaisista suurijoukkoisista perheistä olisi apua saatawa aiwan heti, ettei puute pääsisi lewiämään. Tämän kylän kurjuuteen on suurimpana syynä se, ettei Salahmin tehdas ole tänä talwena teettänyt töitä kuten ennen, eikä tukinhakkuutöitäkään ole kylässä. Kiireellisiin toimiin olisi siis kunnan wiranomaisten ryhdyttäwä hädän lieventämiseksi.

— Hurjaa elämää Kouwolan asemalla, tietysti kapakan tähden, pidetään tuon tuostakin. Niinpä wiime sunnuntainakin, eräs aseman kapakassa juopotellut mies alkoi tuossa klo 4 aikana iltapäiwällä metelöimään, hankittuaan ensin riitaa toweriensa kanssa, jolloin tämä paiskasi miehen useampia kertoja allensa 3 luokan odotussalissa. Siitä poistui hän rappusille, jossa rupesi lyömään akkunalasia rikki. Kerkesikin jo särkeä 2 suurta lasia rikki toisen luokan odotussalista, sekä yhden seinälle ripustetuista liike ilmotuksista, ennenkun poliisi kerkesi paikalle. Akkunan lasia särkiessään turmeli raukka oikean kätensä kalwosimen pahan päiwäseksi. Werta wuoti kowasti lasin tekemistä haawoista, joten mies oli ensin wietäwä lääkärin apua saamaan, ja sitte putkaan. Poliisin kuulusteltua miestä, sanoi hän olewansa Kuusankosken paperitehtaalla työssä, ja nimensä olewan Lahtisen, kotosin Länsi-Suomesta. Omituista tässä oli wielä se, että hän sanoi lasia särkiessään, että „kyllä tehdas maksaa kaikki mitä minä sären". Kai hän mahtoi olla rikkuri; nehän owat herrojen lempilapsia mainitulla tehtaalla.

— Surkea tapahtuma. T. k. 24 p:n aamulla klo 3 ajoissa lähti mielipuoli itsellisenpoika Wilhelm Ferdinand Mankonen Kokemäellä asunnostaan paitasillaan ulkosalle ja löydettiin hänet seuraawana päiwänä 8 kilometrin päässä maantien wierestä kuolleena. Ruumiin kädet oliwat weressä, mistä woi tehdä sen johtopäätöksen, että hän loppunsa edellä on kuopinut maata. Wainaja oli ijältään 32 wuotias. Sydänhalwaus kuulun olewan syynä miesraukan kuolemaan. — Me arwelemme siihen syylliseksi yhteiskuntamme kowasydämisyyttä.

— Tulipalo Waasassa. Eilistä wasten yöllä paloi perustuksiaan myöten suuri kaksikerroksinen puinen katurakennus talossa n:o 54 Koulukadun warrella Waasassa. Tuli pääsi irti klo 2 tienoissa kuten kerrotaan rakennuksen alakerroksessa, jossa talon isäntä asui ja lewisi nopeasti niin että rakennus parissa tunnissa oli kekäleinä. Asukkaat ehtiwät hädintuskin pelastua. Ainoastaan wähäinen osa irtaimistoa saatiin pelastetuksi. Sammutustyötä ehkäsi wedenpuute. Kaikeksi onneksi oli ilma aiwan tyyni, muuten olisi waara naapuritaloilla ollut hywinkin suuri. Talo lienee ollut wakuutettu, mutta yläkerroksessa asuneiden työmiesperheiden omaisuus wakuuttamaton. Monelta paloiwat kaikki tawarat.

— Murhattiin puolustaessaan kotiaan. Kerrotaan Siippyssä t. k:n 19 p. erään A. E. Ohmanin Ömossassa häirinneen R. Mäkitalon rauhaa. Talon emäntä sairasti, isäntä alkoi ajaa häiritsijää pois. Mutta yrittäessään tätä tehdä, löi häiritsijä isäntää puukolla siinä seurauksella, että kuolema kohtasi heti. R. Mäkitalo oli noin 24 wuoden ikäinen ja jätti jälkeensä sairaan lesken ja 2 alaikäistä lasta. Murhaaja on 18 wuoden ikäinen ja on wangittu. — Kasl. L.

Tapetteja ja reunuksia
uusia mallia
Pinkkopaperia
G. F. Stockmann Osakeyhtiön Kallion Haarakaupassa.

KELLOT, KORJAUKSET JA SILMÄLASIT HALVIMMALLA.
PARHAITA SVEITSILÄISIÄ KELLOJA HALVIMMALLA. HERÄTTÄJIÄ 5:50. JOUSI 2:25. LASI 60 PENNIÄ.
AXEL JOHANSSON
LHEIKINK. 3. PIHARAKENNUS
TELEFON 2419.

Wähäsen matkan warrelta.

Tässä joku aika sitten, satuin kulkemaan pitkin Kotkan lahden jäätä Karhulaan. Huomasin siellä lauttausyhtiön miehiä „mutraamassa" lahtea siltä waralta, etteiwät kesällä pölkyt ota pohjaan kiinni. Heidän joukossaan tapasin muun muassa erään kymiläisen talon isännän, wanhan tuttuni. No kaikkiapas ihmeitä, ajattelin itsekseni, kun hänkin on lähtenyt näin talwella rikkaasta kodistaan „puulaakin" päiwätöihin. Eikö sopisi tehdä kotona talonsa töitä ja antaa tuollekin tilalle päästä jonkun, jolla ei ole taloa eikä tuhansia rahaa!

Ja jos kesällä Kymin wartta lystikseen käwelisi — sillä sellainen ammatti, ei woi muulta kuin talonisännältä käydä päinsä — niin tuon „mutrauksen" sentään luulisi käywän muultakin mieheltä eikä waan rikkaalta. Teki mieleni tehdä pieni huomautus, mutta ajattelin, että hän loukkaantuu ehkä siitä, ja mitään wirkkaamatta läksin käwellä tallustelemaan Karhulan sahalle. Kun olin jäällä wähän wilustunut, niin päätin pistäytyä lämmittelemään Karhulan sahan „ruokailuputkaan". Siellä istui joitakuita miehiä niin synkkämielisen näköisinä. „Hywän päiwän" sanottuani istuuduin pöydän wiereen tuolille. Heti huomasin pöydän toisessa päässä sanomalehden, jonka otin lukeakseni. Sen nimi oli Suomen Kansa. Waikka en tuosta lehdestä pidä, niin päätin lämmitellessäni wähän silmäillä sitä. Sen werran ennätin sitä lukea, että huomasin sen enää waan ilmestywän kaksi kertaa wiikossa. Sitten käänthi huomioni miesten puheisiin. Heitä olikin jo kertynyt koko joukko, odottamaan sahan käyntiä. Heidän puheistaan päättäen oli heillä äskettäin ollut tili. Miehet walittiwat kowasti palkkain pienuutta ja tuumiwat miten eteenpäin mennään. „Welkojako näillä palkoilla maksetaan, jota tuli 3:n kuukauden työttömyyden aikana, puitako ostetaan wai leipää?" Olispa monella kortteerihyyrikin maksettawa. „Ei totta toisesti olisi edes pitänyt herrain sitä silloh?a ottaa, joka sääntöjen mukaan otetaan siltä waralta, jos työmiestä tarwitsee sa kottaa. Olisihan silläkin edes jotakin", tuumaili er?s. „Nyt olisi tarpeeseen, jos joku kansakoulunopettaja tai kunnanesimies pitäisi hywän säästäwäisyyssaarnan", lausi joku joukosta. Nyt oli tuo „punta" täpösen täynnä miehiä ja naisia. Mikä jutteli mitäkin, toiset puhuiwat nykyajan suurista mellakoista, toiset taloudellisista asioista. Se oli mielestäni wäärin tehty niiltä jotka häwytöntä suuta pitiwät naisille. Ei, hywät ystäwät, se ole oikein, että naisille sillä tawalla puhutaan. Ihmettelen kowasti kuinka ahdas ruokailuhuone on Karhulan sahalla, siellä kun ruokailutunnilla tulewat kaikki wuorossaan työskentelewät yhtä aikaa, eiwät he sowi kunnolleen seisomaankaan. Ammattitarkastaja oli kerran käydessään sanotulla sahalla myöskin pistäytynyt ruokailuhuoneessa. Silloin työmiesten lausunnon mukaan tehtiin seuraawat parannukset. „Tammipeli" oli oli ollut pöydällä. Se piti häwittää. Pari penkkiä liene tullut myös sen johdosta lisää ruokailuhuoneeseen. Sitnälin sitä kerrakseen oli.

Nyt alkoi saha käydä. Työmiehet läksiwät työhönsä ja minä läksin kotiini käwelemään.

Risa.

Tampereelta.

Se weroäyriperustekysymys on nyt lakannut olemasta „päwän polttawa" täällä Tampereella. Kylläpä sitä jo on jauhettukin. Wiime syksynä se weroäyriperuste nimittäin päätettiin korottaa 300 markkaan, mutta kun päätöksestä tehtiin walitus saatiin se kumoon. Sitte pideltiin uusi raastuwankokous t. k. 15 pnä. Wankasti warustettiin sitä wastaanottamaan joka puolelta. Kansan Lehti tietysti saarnaa 200 puolesta minkä ehti ja Aamulehti yhtyi nuottiin. Uutisissa taas „Joukko huolestuneita työmiehiä" „Koukun" johdolla pelkäsi ja wapisi että nyt menee siwu suun se suuri werojen huojennus, jonka 300 markan perustetta piti seurata.

Wiis siitä äänioikeudesta tuumiwat kai, kun waan säästyy joku markka. Se on jotakin sellaista wiheliäistä etuoikeutettujen kauppaamista hernerokasta. Wiinapatruunain horjuwa walta olisi saatawa pönkitetyksi ja korotettu weroäyriperuste, joka olisi riistänyt äänioikeuden tuhansilta työläisiltä olisi ollut mainio pönkkä. Warmana näkyi Uutinen käthreineen olleen asiastaan, mutta tällä kertaa tekiwät kun tekiwätkin laskun ilman isäntää. Raastuwankokouksessa päätettiin sittekin pitää edelleen wanha äyriperuste, 200 markkaa. Mieleinen ei tämä päätös herroille ollut ja sentähden kultaneekin asiasta walittamaan. Minunlaisellени hoikkakukkaroiselle miehelle ei tämä wiiwytys ole muuta kuin mieleen, sillä kun takseerauslautakunta ei pääse, asian riidassa ollessa, alkamaan työtään, lykkäytyy werojen maksu hywin pitkälle syksyyn.

Ja sitte se mielenosotuskulkue yleisen äänioikeuden hywäksi, se oli jotakin suurenmoista. Lienee teillä siellä Helsingissä ollutkin enemmän wäkeä, mutta ei sen juhlallisempaa. Me näettekös, emme säästelleet osastojenkaan lippuja, waan otimme kaikki mukaan. Sitä paitsi suuremmat ja pienemmät punaiset mielenosotusliput sellaisilla lauseilla kuin „Me emme odota enää", „Me emme pyydä, me waadimme", „Ei oikeutta maassa saa ken itse sitä ei hanki" „Kansan tahto on korkein laki" „Alas etuoikeutetut luokat" j. n. e. tekiwät tuon inhatlukuisena marssiwan työläisarmeijan wielä juhlallisemman näköiseksi. Kun oli marssittu muutamia pääkatuja myöten, kokoonnuttiin kauppatorille. Siellä Eetu Salin teki selkoa äänioikeusliikkeen historiikista ja lopuksi kehotti kaikin woimin, esteistä kowimmistakaan huolimatta wiemään asia suotuisaan ratkaisuun.

Sitten astui puhujalawalle M. Wuolukka. Hän luki wastalauseen hallituksen tästä asiasta tekemää lakiehdotusta wastaan. Woimakkailla hywä-huudoilla ilmaisiwat läsnäoljat yhtywänsä wastalauseeseen. Kun oli huudettu monin kertainen eläköönhuuto äänioikeudelle lähdettiin marssimaan takaisin „talolle". Siellä työwäentalon pihamaalla puhui waltiopäiwämies Lindroos erääseen lippuun piirretyn lauseen: „Ei oikeutta maassa ken itse sitä ei hanki". johdosta, ja esitti lopuksi eläköönhuudon äänioikeudelle.

M.

Lowiisasta.

Wai sirnas, sinä waiwainen Lowiisa, kun ei sinussa löydä yhtään edistyksen oireitakaan. Sinä wälijsomillasi ja muilla imputkeillasi tukehdutat ja imet kaiken tuoreuden sekä innostuksen kansastasi! Näin huud hdin eräänä kauniina iltana tullessani pois Lowiisan työwäenyhdistyksen wuosikokouksesta. Meitä oli saapunut kokoukseen kaikkiaan neljä eri henkilöä, joten ei kokouksesta tullut mitään. Samallaista „pannukakkuja" on tullut edellisistä kokouksista. Yhdistyksen kokoustusaikana oli siinä jäseniä wiitseensymmeneen, mutta nyt wajaan wuoden ajassa on sen jäsenluku alentunut kahteenkymmeneen. Nekään wähät eiwät tule kokouksiin. Siis Lowiisan työwäki on harpannut pitkän askeleen taaksepäin edistyspyrinnöissään. Tiedän kyllä, että Lowiisassa on työläisiä niin paljon, että heistä karttuisi jäsenkunnaltaan suuri yhdistys, jos heillä waan olisi halua liittyä yhteen. Syy, miksi ei työwäki täällä ryhdy yhteisesti toimimaan, on se, että se on jakaantunut niin moneen eri ryhmään ja puolueeseen. Mikä on ruotsinmielinen, mikä suomenmielinen, toiset taasen owat täydellisiä alkoholin orjia. Lowiisan sahan työwäestöltä taas on yhdistymiswapaus ja työwäenlehtien lukeminen, työstä poispanemisen uhalla kielletty.

Wiime syksynä lahjotti toiminimi A. Tesl..ff u isännistö työläisilleen hopea- ja pronssimitaleja pitkäaikaisesta ja uskollisesta palweluksesta. Mainittu toiminimi omistaa Lowiisassa wiinapolttimon ja sahan. Myös molempien laitosten wanhemmille työläisille annettiin mitaleja. Mitalien jako tapahtui Lowiisan kirkossa. Pappi jutteli palkinnon saajille walitun sanoin, kehottaen heitä yhä uskollisemmiksi ja kunniaisemmiksi isänmaallista isännistöä kohtaan, tai toisinsanoen kehotti wiinapolttimon miehiä uskollisesti polttamaan wiinaa ja sahan miehiä ahkeraan lopakta wot..saja isännistön hyödyksi ja suureksi iloksi, johon minä wielä lisään, että elämänne ehtoon saatte wiettää waiwaistalossa, kun ette enää työhön kykene, sillä tiedän, että pienistä palkoistanne ei ole säästynyt wanhuuden waralle. Minun mielestäni olisi isännistö tehnyt wiisaasti, jos se olisi ripustanut pronssikewyn jokaisen työläisensä rintaan. Silloinhan olisi koko lauma kahlittu, että isännistön tarwitsisi pelätä, että weljeysaate lewiäisi heidän työwäkensä keskuuteen. Mutta nyt on toista. Jouakuna kauniina päiwänä perustawat sahan nuorimmat työläiset työwäenyhdistyksen herrojen wastuksista ja uhkauksista huolimatta.

x

Kirjallisuutta ja taidetta.

— **Akateemisen musiikkirahaston hywäksi** toimeenpanewat kaikki ylioppilaiden keskuudessa toimiwat laulukunnat yhteisen konsertin Kansallisteatterissa ensi torstaina, maalisk. 2 p. Harwinainen tilaisuus on epäilemättä kokoawa runsaasti yleisöä kuulemaan ja wertailemaan eri ylioppilaslaulukuntien esityksiä. Akateeminen laulukunta laulaa Nordblomin „Fäderneslandet", Palmgrenin „Sjöfararen wid milan" ja Reissigerin „Olaf Tryggwasonin"; Ylioppilas-sekakööri E. Palanderin „Kewätmyrskyjä", Boreniuksen „Fiskarlång på hafwet", Melartinin „Kwällswind spelode" ja Kiljanderin „Ilta Wenitsiassa" sekä Ylioppilaskunnan Laulajat Sibeliuksen „Wenematkan", Palmgrenin sowittaman kansanlaulun „Järwen rannalla" (barytonisoolo) ja Genetzin „Karjalan". Katsokaa lähemmin ilmotuksesta.

— **Uutta raittiuskirjallisuutta.** Raittiuden Ystäwien kustannuksella on ilmestynyt:

„Toiwon Liiton Opas. Kirjoittanut Alli Trygg Helenius. Toinen painos. 84 siw. Hinta kowissa kansissa 1 mk.

„Toiwon Liiton wuorokeskustelnja III". Sisältää wuorokeskustelut: Kuningas Alkoholi, kirj. Rosa Juwenius, ja Sydämen asia, kirj. Anna Forsgren. 24 siw. Hinta 20 pennia.

„Alkoholilainsäädäntö. Toht. Matti Heleniuksen esitelmä VI:nessä pohjoismaisessa raittiuskongressissa Köpenhaminassa". 16 siw. Hinta 2 pennia.

— **Tapaukset Wenäjän Puolassa.** Warsowasta sähkötetää W. T:n kautta 26 pnä: Wiime perjantai-iltana ampui Warsowan kadulla kaksi nuorta miestä 6 rewolwerin laukausta poliisikonstaapeleja Shwedkoa ja Orleffia kohti, jotka kulkiwat heidän edellään. Molemmat poliisit haawoittuiwat pahasti. Ampujat pakeniwat.

Lodzista sähkötetään 26 p:nä. Rautatieliike Kalishradalla on palautettu. Liikenteen seisoessa kuljetettiin posti hewosilla.

— **Bakussa rauhallista** Bakusta, helmik. 27 p. Neljä päiwää on kaupungissa wallinnut lewollisuus. Naftatehtaitten kokouksessa on tappiot aluksi arwioitu 556 tuh ruplaksi Kahtena ensimäisenä mellakkapäiwänä otettiin sairaaloihin 136 haawoittunutta, joista 28 kuoli.

— **Pietarin työwäki** Helmik. 26 p. on toimitettu walitsijamiesten waalit työwäenedustajain walitsemista worten Shidlowskin komiteaan. Useimmissa tehtaissa tapahtuiwat waalit lewollisesti.

— **Putilowin tehtaassa** on työlakko t. k. 24 p aamulla alkanut uudestaan useissa työpajoissa, kertoo „Nowosti". Tehtaan isännistö ilmottaa, että ne työmiehet, jotka eiwät t. k. 27 p:wään mennessä saawu uudestaan työhön, erotetaan tehtaan palweluksesta ja itse tehdas tarpeen waatiessa toistaiseksi suljetaan.

— **Työwäenkomitea Kownossa** Kuwernöörin perustama komitea työwäenkysymysten järjestämiseksi on pitänyt ensimäisen kokouksensa. Työohjelma on wahwistettu ja sairasapua ja palkanylennystä sairauden wuoksi koskewat kysymykset owat loppuun käsitellyt. Kuwernööri johti puhetta. Saapuwilla oli 16 teollisuuden edustajaa, 20 työwäenwanhinta sekä tehtaiden tarkastajat.

— **Tsarskoje Seloon** matkustiwat t. k. 24 pnä sota-, maanwiljelys-, raha-, liikenne-, ulkoasiain-, sisäasiain-, howi- ja opetusministerit, ministerikomitean puheenjohtaja Witte, waltioneuwoston eri osastojen päälliköt ja muutamia muita korkeita wirkamiehiä.

— **Leo Tolstoi** on, mikäli „Russkija Wjedomosti" kertoo, saanut walmiiksi kaksi uutta näytelmää — „Tanssiaisten jälkeen" ja „Jumalan tahto ja ihmiskästen työ".

— **Maksim Gorjkia** pidetään edelleenkin Pietari Paawalin linnassa, mutta mikäli tänne saapunut tieto kertoo, on toiwoa olemassa, että hän päästetään takuuta wastaan wapaaksi. Hänen terweytensä ei liene wiime aikoina kärsinyt.

— **Työmiehet Moskowassa.** Kaupungin hallitus on katsonut toiwottawaksi kutsua kokoon erityisen yleisen kokouksen, jossa keskustellaan alempien wirkailijain ja työmiesten tarpeista. Samoin pitää hallitus tarpeellisena muodostaa kaupungin palweluksessa olewista henkilöistä pysywäinen järjestö, joka pyysyisi suojaamaan kaikkien näiden henkilöiden oikeuksia ja pitäisi huolen heidän henkisistä ja aineellisista tarpeistaan.

Mielenosotus Pskoffissa.

Pet. Ztg kertoo, että t. k. 20 pnä paniwat Pskoffin kaupungin oppilaitosten oppilaat mielenosotuksen toimeen kadulla, mistä sitten moni heistä joutui kärsimään.

Mielenosotus alkoi klo 10 a. p. ja ottiwat siihen osaa kimnaasin, opettajaseminaarin, reallikoulun maanmittarikoulun y. m. oppilaat. Laulaen wallankumouslauluja ja kantaen pienoisia lippuja kulki joukko Pogankin palatsille. Siellä hyökkäsi joukon päälle wuokra-ajurit ja työmiehet, jotka pahasti piteliwät koululaisia.

Klo 7 i. p. oli samallainen yhteentörmäys Aleksanteri II:sen patsaalla. Siellä lauloi nuorten joukko myös wallankumouslauluja ja kantoi punaisia lippuja, mutta heidät täälläkin hajoitti wäkijoukko.

Epäjärjestysten aikana wangittiin joukko henkilöitä. Kuwernööri ja kuwernementin santarmihallituksen päällikkö ryhtyiwät kaikkiin toimenpiteihin saadakseen tarkasti tutkituksi kaikki ne seikat, jotka oliwat lewottomuuksien yhteydessä. Pietarin opetuspiirin w. t. kuraattori on matkustanut Pskoffissa neuwottelemassa oppilasten wanhempien kanssa. 22 pnä oli kaupungissa elämä taas entisellään. — Oppilailla oli mellakoissa aseena rewolwereita, suomalaisia puukkoja, tikareita ja lyijypäisiä keppejä. Useat heistä haawoittuiwat; erästä oppilasta löi sotamies miekallaan hartioihin. Muutama talonpoika sai myös waarallisen haawan.

Rautatielakot.

Now. Wr. kirjoittaa: Wiime päiwinä on tullut tietoja, että liike eri radoilla on keskeytynyt. Muutamissa paikoin on se kokonaan seisahtunut, toisaalla taas lakko koskee waan tawaran kuljetusta. Toiminnasta owat lakanneet Warsowan—Wienin rata, Puolan radat Tirospolin rata. Riigassa, missä moni rata yhtyy, wallitsee lakko ja sitä paitsi on wielä tietoja monesta osittaisesta lakosta. Koneenkäyttäjät ne etupäässä tekewät lakon, mutta heihin liittywät sitten muut rautatieläiset ja rautateiden työpajoissa olewat työmiehet.

Mitä tehdään säännöllisen liikkeen palauttamiseksi? Olemme tätä kysyneet rautatiehallitukselta ja saaneet seuraawan wastauksen:

Niillä radoilla, joilla on lakko alkanut, tullaan kohta sotawäen liikekannallepano julistamaan ja tämä aloitetaan sitten toisilleen radoille. Tähän saakka on tuo julistus annettu ainoastaan neljällä radalla: Samara—Slatoust, Siperian radalla, Transbaikalin ja Ussurin radolla.

Jotta rautateiden työpajoissa työt saataisiin käyntiin on liikeministeri suostunut erityisiin helpotuksiin ja etuihin, jotka tulewat työmiehille. Tieto tästä on lewitetty työmiehille. Jos lakkoon ryhdytään silloin työwäki joutuu mieliwaltaisesta työn keskeyttämisestä wankeuteen 3 kuukaudesta ylöspäin.

T. k. 24 pnä sähkötetään Warsowasta Nowostille", että Weikselin alueella, lukuunottamatta Iwangorodin— Dambrowin rataa, ole yhtään junaa kulussa.

Lodzin rautatien hallinto on päättänyt lisätä niiden rautatieläisten palkkoja, jotka kolmeen wuoteen eiwät ole saaneet palkankorotusta. Niinikään on rautatieläisten wuokrarahoja korotettu.

Sen johdosta, että Warsowassa on lewitetty huhuja, jotka kertowat liikenteen Pietarin—Warsowan radalla lakanneen tai että matkustaminen sillä radalla on waarallista, on „Warsh. Dnewnikille" wirallisella taholta ilmoitettu, että waikka työmiehet Warsowassa todella owatkin lakanneet työstä, ei se ole aikaansaanut pysähdystä liikenteessä, koska heidän sijalleen heti on toimitettu sotamiehiä. Rataa ja tyossä olewia sotamiehiä suojelewat asetetut wartijat. — Muissa paikoin Pietarin—Warsowan radalla wallitsee lewollisuus. — Waikka kulkulaitosministerin luwalla Warsowan rautatieläisille onkin luwattu monia parannuksia, eiwät he ole suostuneet ryhtymään mihinkään keskusteluihin ennen kun suostutaan kaikkiin heidän waatimuksiinsa, jotka owat mahdottomat täyttää.

Sota.

— **Kenraali Kuropatkin** sähköttää Keisarilliselle Majesteetille t. k. 26 p:nä: Wastikään on saapunut tieto, että wihollinen on Gaotulinin ja Uunsalinin wastaan awannut tykkitulen.

Pietarista, helmik. 27 p:nä. Kenraali Kuropatkin sähköttää Keisarilliselle Majesteetille 26 p:nä: Tänään on wihollinen jatkanut etenemistään sekä Tshinhetshen osaston rintamaa wastaan että kiertämällä sen molempia siwustoja. Erittäin tarmokkaasti saarrettiin wasenta siwustaa. Kantch?liuin luona olewia asemiamme wastaan japanilaiset myöskin läheniwät, yrittäen kiertää tämän alueen wasenta siwustaa, mutta siwustan lisäämiseksi lähetetty osasto torjui takaisin kaikki wihollisen Taigonin ja Beida Lingonn solaa wastaan tekemät hyökkäykset. Joukkojen päällikkö huomauttaa öwersti Gorskin erittäin taitawasta johdosta; walitettawasti on hän haawotettu päähänsä sangen pahoin. Samoin huomautetaan kenraali Baumgartenin johdolla toimiwien spesialisten kasakkojen kunnollaisuudesta. Bjanjopusan piirissä owat japanilaiset tänäänkin edenneet, mutta torjuttiin takaisin. Etuwartiot ja jääkärit owat yöllä 26 p. wastaan muutamissa kohdin hieman tunkeneet takaisin japanilaisen etuwartijalinjan.

— **Japanilaiset hyökkääwät.** Sahetunista, helmik 24 p:nä. Oikealla siwustalla wallitsee lewollisuus. Päiwä on päiwäpaisteinen ja lämmin; lounaisesta nostaa tuuli suunnattomia tomupilwiä. Kaiken päiwää kuului tykkien jyrinää wasemmalta siwustalta, klo 6 i. p. alkoi kiwäärituli. Keskuksessa ammutaan piiritystykeillä.

Huanshangista, helmik. 25 p. Yöllä 25 p. wastaan tekiwät japanilaiset noin 6 komppanian wahwuisina hyökkäyksen puoltatoista meidän komppaniaamme wastaan etuwartija-asemilla Findjapun luona ja tunkiwat meikäläiset Shahen toiselle puolelle, mutta kun meikäläiset saiwat apujoukkoja, estiwät he japanilaiset etenemästä, kuitenkaan onnistumatta karkottaa wihollista sen anastamista asemista. Tappiomme owat: 1 haawoittunut upseeri ja n. 50 kaatunutta, haawoittunutta ja kadonnutta sotamiestä. Tänään on wihollinen miehittänyt Thaon ja Tshananhain kylät yli diwisioonan suuruisin woimin.

Sahetunista, helmik. 26 p:nä. Aamulla siirtyi Tshinhetshin osasto Sanlinjun luona olewille asemille. Klo 5 aamulla miehittiwät japanilaiset Tshinhetshenin. Tshinhetshenin osaston tappiot eiwät wielä ole selwillä. Toistaiseksi on Sallungin sairaalaan tuotu 12 haawotettua upseeria ja 300 sotamiestä. Kuolewaisuus on suuri. Erittäinkin kärsiwät tappioita pienet joukko-osastot sodassa ja tutkasemalla Beresnewin kukkulalla. Kahdesta komppaniasta jäi muutamia upseeria miehiä. Komppanian päälliköistä haawottui kolme. Ne komppaniat, jotka lähetettiin meidän wasenta siwustaamme uhkaawaa japanilaisten oikeata siipeä pidättämään, estiwät japanilaisten etenemisen ja peräytywät ammuttuaan loppuun patroonansa ja odotettuansa kirjallista käskyä lähteä asemastaan. Aamulla eteni wihollinen Sop?hin solaa kohti, Sallungin luona 8-puolella. Melkoisia sotawoimia marssi osaksi Gaopulin-solaa kohti ja osaksi kolmatten Tobeg:un luokse, jossa japanilaiset nähtäwästi linnottawat asemiaan.

Sahetunista, helmik. 24 p:nä. Tänään owat japanilaiset kolmessa kolonnassa marssineet Gaopulin-solaa kohti, jossa lienee käymässä kiiwas taistelu. Japanilaisten sotawoimat owat melko set. Keskuksessa ja oikealla siwustalla on lewollista. Sää on japanilaisille epäedullinen: kowa koillistuuli lumipyryn ja pakkasen kera.

Tokiosta, helmik. 26 p. Yöllä helmik. 23 wastaan läheni wenäläinen jalkawäki Mauntaitsia. 24 p:nä aamulla saawutti eräs wenäläinen patrulli Taitsisin. Molemmilla kerroilla torjuttiin wenäläiset takaisin. (Times)

Simmintin, helmik. 25 p:nä. (W. T.) Eilen oli kowia tappeluita Mukdenin läheillä. Taistelu aloitui Sahepusta 19 engl. penink. kaakkoon ja loppui wasta tänä aamuna. Odotetaan sen taas alkawan.

— **Japanilaiset Telinin koillispuolella.** Siumintinista sähkötetään W. T:n kautta: 40 000 japanilaista on saapunut Fakumeniin kuljettuaan Mongolian rajalla olewien wuorten yli. Hunghusit, jotka ottiwat osaa kahakoihin Ljutsawon luona, onkin huomattu olleen japanilaisia joukkoja, jotka oliwat kiinalaiseksi puettuja.

Tänä aamuna hyökkäsi 6 000 japanilaista tykkien kanssa Fakumeniin, joka on 40 wirstaa Telinistä koilliseen.

Lontoosta sähkötetään P. T:n kautta: Amerikassa keskustellaan innokkaasti wenäläisten toimista japanilaisten oikealla siiwellä, ja pidetään liikkeitä wale-aimina, joilla peitetään pääjoukkojen peräytyminen

— **Suuren sotaliikkeiden oikamisesta** kirjoittaa Pet. Ztg seuraawaa:

Japanilaisten liikkeet itäisellä sota-alueella Tshinhetshenin seudulla antaisewat mitä suurinta huomiota. Jollei se wirallinen otaksuminen toteudu, jonka mukaan japanilaisten liikkeet owat wain näennäisiä ja niiden tarkotuksena wain estää suurempia kiertoliikkeitä wenäläisten puolelta ja suojella japanilaisten sellähyhteyttä, niin on kyseessä suurempi hyökkäysliike, joka muiden sen yhteydessä olewien seikkojen ja lauhkean sään kanssa on otettawa kylläkin wakawalta kannalta.

Wenäläisten äärimäistä wasenta siipeä uhkaa ehdottomasti waara, koska japanilaiset sillä taholla olewan wuorisen maanlaadun takia woiwat paremmin tehdä liikkeitä kuin wenäläiset, jotka owat pääasiassa ratsuwäkeä (etujoukot). Tähän tulee lisäksi, että keskiwarustwyö ei ulotu niin pitkälle ja owi niin muodoin on enemmän tahi wähemmän awoinna kiertoliikkeille ja hyökkäyksille. Jos siis japanilaiset, kuten kerrotaan, etenewät tarmokkaasti ja ylivoimaisin joukoin, ei woida kieltää, että wakawa Wenäjän armeijan keskustan kiertäminen on kyseessä.

Tämän yhteydessä woiwat Mongolian taholla liikehtiwät säännölliset ja epäsäännölliset japanilaiset joukot waikuttaa suuresti Wenäjän armeijan keskustaan. Ne tosin owat 350—400 wirstaa Mukdenin pohjoispuolella, mutta jos niiden hyökkäys tarkottaa erityisesti Wladiwostokin radan yhtymäkohtaa, waikuttawat ne myös Wenäjän armeijan päävoimiin. Jos nyt idänpuolella toimiwan japanilaisjoukon onnistuu päästä niin pitkälle etenemään, että se saa selkänojan Koreasta, tulee Kuropatkinin huomio käännetyksi kahtaalle wihollisen pääjoukoista.

Toisessa sijassa johtuu idässä tapahtuwan japanilaisten liikkeen yhteydessä mieleen Wladiwostok. On tunnettua, että Wenäjän joukot on wiety pois Pohjois-Koreasta. Wihollisen torpedowenelaiwasto lähenee Wladiwostokia ja Tjumen joen suulla on maihin noussut japanilaisten sotawäkeä. Näin ollen woiwat japanilaiset uhata ei ainoastaan Girinia, waan myös Harbinin—Wladiwostokin rautatietä. Lopuksi on mahdollista, että Mongoliassa olewat joukot jätetään oman onnensa nojaan ja sopiwana hetkenä tehdään pontewa siwuhyökkäys suoraan Wladiwostokia wastaan Wladiwostokin lähellä ja Pohjois-Koreassa toimiwien joukkojen awulla.

Nykyään wallitsewan sään aikana eiwät mainitut liikkeet Pietarin saksalaisen lehden mukaan ole luultawia, waikkei lehti olekaan sitä mieltä, että japanilaisten nykyiset liikkeet olisiwat näennäisiä.

Lopuksi otaksuu „St. Pet. Zeitung". että Mukdenin ja Telinin pohjoispuolella olewia japanilaisia joukkoja johtaa kenraali Fukushima, sama mies, jonka johdolla Japanin armeijan liikekannalle asettaminen on suoritettu.

— **Japanilaisten hommia.** Tieto, että Japani on tilannut Englannista 4 panssarilaiwaa, on wäärä. Japani rakentaa laiwansa yksinomaan omissa telakoissaan. Tässä suhteessa kansallismi yhä lisääntyy. Telakat owat jo tehneet laajoja työohjelmia, m. m. rakennetaan kaksi panssaroitua risteilijää. Eilen käsitteli ministerineuwosto hywin tärkeitä kysymyksiä. Jamagatan johdolla on myöskin pidetty maan kaikkien diwisioonain esikuntapäällikköjen kokous. Pääministeri Katsura on selittänyt kuwernööreille, että waikkakin yliwoima onkin japanilaisten puolella, niin olisi liian warhaista pyrkiä saawuttamaan rauhaa myöskin wenäläiseltä näkökannalta katsottuna. Japanilaisten on osotettawa lannistamatonta tarmoa ja näytettäwä maailmalle sitkeytensä. Japanilaiset owat pidättäneet kaikkiaan 41 Wladiwostokin matkalla ollutta laiwaa.

— **Japanilaiset Koreassa.** „Osaka Mainitsa"-niminen lehti ilmottaa, että japanilaisten Koreassa tapahtuwien liikkeiden keskustana on Pionjar. Pääkortteeri on Hasegawassa, jonne on rakennettu kasarmeja. Japanilaiset owat maalla tarmokkaassa työssä ja korjaawat satamia. Korea jättää Japanin haltuun maata.

Ulkomaalta.

— Palkinto hywälle ja uskolliselle palwelijalle, kreiwi Bülowille, on annettu Saksan keisarin marmorinen rintakuwa. Tuo lahjoitus johtui siitä että Bülowin tekemät kauppasopimukset ulkowaltojen kanssa owat saaneet nyt waltiopäiwäin hywäksymisen ja siten on lopullisesti suurwiljelijäin asema taas turwattu. Kiitollinen keisari kirjotti „rakkaalle Bülowilleen" kirjeen, jossa hän ilmoittaa lahjoituksestaan. Kuwan sijasta odotettiin kuitenkin tulewan armonimylennys, kreiwistä ruhtinaaksi, mutta kreiwi jäikin waan kreiwiksi.

— Työttömyyden wähentämiseksi on Norjan suurkäräjät myöntäneet 100,000 kruunua.

Kristianian kaupunki on ryhtynyt myös tavallista suurempiin rakennustöihin, joita warten on myönnetty 50,000 kr. Katujen täyttämistöitä on aloitettu, kiwen perkausta samoin, sepelimäessä työskentelee noin 500 miestä ja saawat he 15 kr wiikossa.

Kunnan puolesta myydään ruokaa koululasten keittiöistä 15 äyrillä annos ja kaasulaitoksesta samoin hiiliä 70 à 80 äyristä hehto.

Jos työttömät eiwät olisi ryhtyneet niin pontewiin toimiin, kun on kerrottu, warmaan eiwät wallassa olijat olisi mitään tehneet hädän liewentämiseksi.

— **Mellakka Hampurin siirtolaishotellissa.** T. k. 26 p:nä sattui rauhattomuuksia Hampurin siirtolaisten majapaikassa. Siirtolaiset, noin 3,000, käwiwät tyytymättömiksi siitä, että oliwat saaneet neljä wiikkoa jo odottaa matkalle lähtöä ja että majapaikassa oli heitä huonosti hoidettu. Lewottomuudet tapahtuiwat keski päiwällä. Neljä palwelijaa haajoittui pahasti. Paikalle kutsuttiin 30 poliisia, jotka alkoiwat käyttää aseita. Useita siirtolaisia wangittiin.

— **Perästä tulla pitää** arvelee Ranskan parlamentti lisätessään laivastoaan. Kun Amerika, Englanti ja Saksa ovat lisänneet sotalaivainsa lukua, ei Ranskakaan voi olla myöntämättä lisää rahaa laivastoonsa. Tuota käsitystä vastaan sai Jaurès turhaan taistella parlamentissa. Laivaston kulunkiarvio hyväksyttiin 450 äänellä 107 vastaan, ja tulee siis Ranskan kansa uhraamaan 12 vuoden kuluessa laivastoonsa vuosittain 120 milj. markkaa. Näin ollen käy mahdottomaksi panna toimeen yhteiskunnallisia parannuksia, sillä kansa ei voi veroina maksaa suurempia summia kuin mitä se nyt jo tekee.

Yhdistysten rientoja.

— **Suutariammatti-yhdistyksen** kuukausikokous oli t. k. 21 p.

Paikallisjärjestön lähettämä kirje luettiin. Siinä paikallisjärjestö tahtoo kuulla yhdistyksen mielipidettä siitä millä tawalla järjestyneitten olisi kohdeltawa järjestymättömiä, että nämä saataisiin liittymään järjestöön. Yhdistys katsoi parhaaksi keinoksi kohdella heitä kaikella ystäwyydellä ja selittää heille työwäen aatteen tärkeyttä.

Lahdesta tullut kirje luettiin. Siinä kysywät, onko suutariammattiyhdistys lähettänyt Hietas-nimistä miestä keräämään äänioikeusrahoja.

Ammattiyhdistys ei woinut ruweta tästä pitemmältä keskustelemaan, koska yhdistys ei ole lähettänyt minkäänlaista rahankerääjää, waan toiwoi, että paikkakuntalaiset ottaisiwat tästä kerääjästä paremman selwän.

Laulukunnalta tullut kirje luettiin. Siinä laulukunta pyytää awustusta. Yhdistys ei woinut nykyään awustaa waan lausui toiwomuksensa, että laulukunnan jäsenet woisiwat yhtyä yhdistykseen jäseniksi. Yhdistys woisi sitten paremmin awustaa.

Työwäen tupakkateollisuusosakeyhtiön lähettämä kirje luettiin. Siinä kehotettiin käyttämään mainitun tehtaan tuotteita. Yhdistyksen jäsenet päättiwät käyttää niitä.

Hautausapurenkaan säännöt luettiin ja hywäksyttiin. Seuraawaan kokoukseen jäi pöydälle palkkalistakysymys sekä lipun hankkiminen yhdistykselle. P—n.

— **Sörnäisten työwäenyhdistyksen** wuosikokouksessa helmik. 19 p. luettiin wuosikertomus josta selweni, että yhdistys on wuoden ajalla pitänyt kuusitoista kokousta, ja johtokunta kolmekymmentäkaksi. Ylimääräiseen puoluekokoukseen on se ottanut osaa kahdella edustajalla, woimiensa mukaan awustanut Warkauden työwäestöä työsulun aikana, kuin myöskin Woikan ja Kuusan työwäestöä wiime lakossa.

Yleisiä iltamia on wuoden ajalla pidetty 42, perheiltamia 18. Jäseniä on wuoden ajalla liittynyt 287 ja erotettu jäsenmaksujen maksamattomuuden tähden 273, joten jäsenluku on lisääntynyt 14 llä, ja oli 1 p. tammik. 408 maksawaa ja 50 jäsenmaksuista wapaata.

Tuloja on wuoden ajalla ollut 8,237: 88 p:iä ja menoja 5,331: 18 p. Säästö 2,906: 70 p:iä.

Yhdistyksen tila 31 p. Joulukuuta 1904:

Warat:

Kassa	400: 83.
Kalusto	3,519: 27.
Säästökassatili	2,880: 37.
Osakkeita	150: —.
Kiinteimistö	37,000: —.
	43,960: 47.

Welat:

Kiinnityslaina	20,000: —.
Lainoja	25. —.
Pääoma	23,935: 47.
	43,960: 47.

Johtokunnalle myönnettiin tilintarkastajien ehdotuksesta yksimielisesti tiliwapaus. Puheenjohtajaksi walittiin uudestaan jokseenkin yksimielisesti J. Heitto 84 äänellä. Johtokuntaan walittiin, entisiä K. W. Etholm 74 äänellä, uusia Elin Pohja 48, Seth Wiljanen 37, A. Andelin 34, ja A. Wirtanen 33 äänellä.

Ääniä sai 19 eri henkilöä. Tilintarkastajiksi walittiin A. F. Johansson, F. Forstén ja J. Nyyssönen, waratarkastajiksi A. Partti ja B. Andersson. Wuosikokousta päätettiin jatkaa 5 p. maaliskuuta kello 11 a. p.

— **Ompelijatar-ammattiosaston** wuosikokouksessa helmik. 22 p:nä luettiin wuosi- ja tilikertomukset. Tilintutkijain lausunnon perusteella myönnettiin johtokunnalle ja rahastonhoitajalle täydellinen tiliwapaus.

Puheenjohtajaksi walittiin Tyyne Källroos ja jäseniksi toimikuntaan Mandi Lindström, Lindqwist, Sironen ja W. Saxlund; warajäseniksi Haataja ja Olga Leino; tilintarkastajiksi Tuomi ja M. Hälleberg sekä waralta Anni Pöysä ja Haapasaari. Huwitoimikuntaan walittiin 7 ja järjestyswaliokuntaan 3 jäsentä.

Osaston kuukausikokoukset ilmotetaan ainoastaan Työmiehessä. Yleisistä kokouksista saa johtokunta päättää ja tehdä niin kuin tulloinkin hywäksi näkee.

Kokouksen jälestä pidetyssä johtokunnan kokouksessa walittiin wirkailijoiksi: warapuheenjohtajaksi W. Saxlund, pöytäkirjuriksi Mandi Lindström, jäsenkirjuriksi Mandi Sarman, rahastonhoitajaksi Lindqwist ja taloudenhoitajaksi Sironen. —U—.

— **Puuseppäin ammattiyhdistyksen** wuosikokouksessa helmik. 21 p:nä ei tiliwapautta toimikunnalle ja rahastonhoitajalle tällä kertaa myönnetty, kun ei ollut wuosi- ja tilikertomusta saapuwilla. Jätettiin pöydälle seuraawaan kokoukseen.

Puheenjohtajaksi walittiin K. Heinonen uudestaan, warapuheenjohtajaksi E. Perttilä, toimikuntaan jäseniksi W. Hurme, Wainio, Nieminen, Myntinen, Fagerholm, Mikkola, Wäisänen ja Haataja, warajäseniksi Puttonen, Malin, Salo ja K. Mikkonen.

Työwäen sanomalehtiosakeyhtiön yhtiökokouksissa yhdistystä edustamaan walittiin Wainio.

Luettiin muutosehdotus yhdistykselle uusiksi säännöiksi. Ehdotusta ajan wähyyden wuoksi ei ehditty tarkastamaan, waan jätettiin pöydälle seuraawaan kokoukseen. —K—.

— **Stockforsin työwäenyhdistyksen** wuosikokouksessa helmik. 19 p:nä luettiin wuosikertomus jonka mukaan yhdistyksen toiminta oli alkanut huhtik. 1 p:nä 1904. Kokouksia oli ollut 17. Nykyinen jäsenluku on ainoastaan 140. Yleisiä iltamia oli ollut 3 ja perheiltamia 7. Oli perustettu torwisoittokunta, joka alussa kärsi johtajan puutteesta. Wiime jouluk. alusta on se wasta woinut harjotella. Puhuja- ja keskusteluseura oli perustettu myös, mutta osanotto on ollut laimean puoleista. Oli koetettu perustaa laulukuntaa, sekä sairaus- ja hautausapukassa, mutta asia oli rauennut. Woikan lakkolaisia oli awustettu 187 markalla 50 pennillä. Tilintarkastajain kertomus näytti tuloja 1,251 mk 65 p. ja menoja 1,143 mk 75 p. Yhdistyksen welka on 100 mk. Rahaa kassassa 107 mk 90 p. Omaisuuden arwo 450 mk. Wähän aikaa keskusteltua myönnettiin yksimielisesti tiliwapaus johtokunnalle. Tämän wuoden wirkailijoiksi walittiin, puheenjohtajaksi H. Newander. Johtokuntaan A. Frestadius, K. Lindfors, A. Anttila, K. Laine, E. Musto uudelleen, ja uusia J. Wolanen, Mari Lampila, Anna Andersson, warajäseniksi T. Thomasson, W. Walle, A. Kowanen, O. Hokkanen, tilintarkastajiksi O. Sallmén, K. Kimolin ja waratilintarkastajiksi M. Englund, O. Marttinen, huwitoimikuntaan walittiin 16 jäsentä, järjestysmiehiksi 2:si ja samoin waralta. Hywäksyttiin ja wahwistettiin woimisteluseura Riennon säännöt. Muutosehdotukset puhuja- ja keskusteluseuran sääntöihin myös hywäksyttiin. Walittiin referentiksi H. Newander yhdistyksen kokouksiin ja illanwiettoihin. Myöhemmin illalla oli perheiltama.

— **Hangon T. Y:n naisosaston** wuosikokouksessa t. k. 19 p. luettiin edellisen wuoden wuosikertomus.

Johtokunnalla on ollut 11 kokousta, joissa on keskusteltu osaston sisäisistä asioista. Kuukausikokouksia on osastolla ollut 11, joissa on keskusteltu osastoa koskewista asioista ynnä seuraawista keskustelukysymyksistä: „Olisiko perustettawa koko maata käsittäwä työläisnaisten kesäsiirtola?" „Mitä työwäenyhdistys woisi tehdä juopponspaheen poistamiseksi?" „Siweys kysymyksestä" ja myöskin Woikan lakkoasiasta ja wirutushuoneen saamisesta. Asia on hiljattain jätetty waltuustolle. Kiertokirjeitä osastolle on lähetetty 5. Lippukomitea on toiminut lipun saamiseksi osastolle. Wapunpäiwää on wietetty yhdessä yhdistyksen kanssa. Yleiseen käwelyretkeen kesäk. ensimäisenä sunnuntaina on otettu osaa.

Edustaja on walittu yleistä työläisnaisten edustajakokousta warten. Se kuitenkin jäi pitämättä koska ei saatu wirallista lupaa.

Jäseniä on osastossa ollut 64, täysin maksaneita 22. Tuloja on ollut osastolla wiime wuotisen ylijäännöksen kanssa 276: 95, menoja 127: 45, lainattu 125: —, jäännös wuodelle 1905 24: 50, rahaa kassaan 125: — welkakirja 35 mk osakkeissa ja kaluston arwo 30 mk eli yhteensä 214 50.

Tilintarkastajain lausunnon mukaan myönnettiin rahastonhoitajalle ja johtokunnalle tiliwapaus. Walittiin puheenjohtajaksi Hilda Seppälä. Johtokuntaan jäi entisiä A. Uski ja H. Lindgrén, uusia tuli W. Lundin, Eliasson ja Aina Jäppinen, wakinaisiksi yhden jäsenen walitsee työwäenyhdistys — sekä warajäseniksi Manner ja Tiainen.

Huwitoimikuntaan walittiin 7 jäsentä, nimittäin Koiwumäki, Liutanen, Nyman, Elin Färm, Lindqwist ja Tammelin sekä Järwinen. Kokousuutisten kirjoittajaksi walittiin edelleen Hilda Seppälä. Johtokunta walitsi samana iltana kokouksessaan wirkailijoiksi, pöytäkirjuriksi Aina Jäppisen. rahastonhoitajaksi A. Uskin, jäsenkirjuriksi Wera Lundinin, warapuheenjohtajaksi H. Lindgrénin ja warapöytäkirjuriksi Eliassonin. —a —ä.

— **Wesannon työwäenyhdistyksen** wuosikokouksessa t. k. 19 p:nä luettiin johtokunnan wuosikertomus. Tuloja yhdistyksellä on wiime wuodella ollut 368: 40, menoja: 97: 30. Säästö kuluneelta wuodelta 271: 10. Sanomakirjallisuutta w:lle 1905 on yhdistyksen waroilla tilattu seuraawat lehdet: Työmies, Suomen Teollisuuslehti, Koti- ja yhteiskunta, Terweydenhoitolehti ja Siipikarjanhoitolehti. Yhdistys on wuoden kuluessa pitänyt 13 kokousta, joista 4 johtokunnan ja 9 yhdistyksen yleisiä kokouksia. Kokouksissa on käsitelty kaikkiaan 55 eri kysymystä, näistä 15 johtokunnan ja 40 yleisissä kokouksissa. Arpajaisia on pidetty yhdet, jotka huonosta kelistä huolimatta antoiwat kuitenkin tyydyttäwän tuloksen 318: 43. — Jäsenluku wiime wuodella on ollut 173. Näistä jäsenmaksunsa suorittamattomina tulewat eroamaan ne henkilöt, jotka eiwät ensi tilassa suorita. Johtokunnasta eroamiswuorossa olleet jäsenet walittiin uudelleen. Wirkailijoiksi tälle wuodelle walitsi johtokunta keskuudestaan: puheenjoht. lautamies J. Suomalaisen, warapuheenj. loisen Enok Jäntin, rahastonhoitajaksi seppä Otto Karhun ja kirjuriksi torpp. Otto Wirosen. Tilintarkastajoiksi walittiin kaupp K. G. Huttunen, kaupp. Toiwo Karhunen ja torpp. Otto Wironen sekä waralle torpp. Taawi Hytönen ja Taneli Jääskeläinen. Palkkioksi kokousten pidosta myönnettiin puheenjohtajalle ja kirjurille 1 mk kirkonkylässä ja 1 50 penniä ulompana pitäjällä pidetyistä kokouksista. Rahastonhoitajalle myönnettiin wuosipalkka 10: —.

Walittiin yhdistyksen piiristä 5-miehinen komitea tutkimaan, mitä perusteita kunnallisweroituksessa olisi käytettäwä. Alustawia toimenpiteitä warten ennemmin päätetyn työwäen osuuskaupan perustamisessa suunnitelmia laatimaan walittiin myös eri komitea.

— **Herm. työwäenyhdistys II:lla** oli wuosikokous t. k. 12 p:nä.

Luettiin wuosikertomus, josta käwi selwille, että wuoden alussa oli ollut jäseniä yhdistyksessä 93. Wuoden kuluessa on jäsenluku ollut hywin waihtelewa ja oli nyt wuoden lopussa 67. Kokouksia on yhdistyksellä ollut 17, johtokunnalla 28. Wiime wuoden alkupuolella liittyi yhdistys myöskin työwäenpuolueeseen.

Toimikuntia on perustettu wuoden kuluessa: huwitoimikunta, puhuja- ja keskusteluseura, samoin käsityö- ja woimisteluseura, joka wiime mainittu ei wielä ole woinut toimia huoneuston puutteen takia. Jäsenten keskuuteen perustettu hautaus- ja sairausapurengas ei wielä, riittämättömän jäsenluwun takia ole woinut ryhtyä toimimaan.

Innokkaasti on myöskin otettu osaa lakkolaisten awustamiseen.

Rakennusrahastokin on hywässä alussa, mutta keräyslistat eiwät kaikki wielä ole saapuneet, joten ei tuloksia tiedetä.

Johtokunnalle myönnettiin tiliwapaus.

Kun tiliwapaus oli myönnetty, toimitettiin wirkailijain waali. Yhdistyksen puheenjohtajaksi walittiin suljetuilla lipuilla E. Kiwi.

Johtokunnan jäseniksi tuliwat A. Åström, Iida Trygg, K. Palonen, Olga Sillfors, Hilja Luoma, K. Nyman, K. Sandström, J. Nummelin, warajäseniksi A. Laaksonen, Kiesinen, Ahlqwist, J. Kiwi, J. Ojanen, K. Tesser, O. Sillfors, Rämänen ja Ojara.

Huwitoimikuntaan walittiin 33 jäsentä.

Tilintarkastajiksi tuliwat Teräwä ja K. Keisänen, waralta Ester Granström ja Sofia Wiki.

Järjestys waliokuntaan walittiin K. Sandström, Ojara, Nowwa Blomqwist, U. Ahlqwist, Teräwä, Koskinen, Wanhkoren, E. Wiki, J. O. Hollmén.

Referentiksi ja kirjeenwaihtajaksi walittiin J. Ojanen.

— **Helsingin pitäjän työwäenyhdistyksen** wuosikokous pidettiin t. k. 5 p. Johtokunnan wuosikertomuksessa ei ollut erityisiä mainittawaa. Tilintarkastajain kertomuksen mukaan on wuoden kuluessa ollut tuloja 246 mk. 80 p. menoja 220 mk. 40 p., jäännös 196 mk. 50 p. Irtaimisto 110 mk. 65 p. ja kiinteimistö 10 mk. siis yhteensä 307 mk. 15 p. Johtokunnalle myönnettiin tiliwapaus.

Johtokuntaan walittiin puheenjohtajaksi Lang, warapuheenjohtajaksi K. Salonen, kasanhoitajaksi A. Edholm, kirjuriksi A. Salonen, warajäseniksi A. Andersson, Wellman, Lindholm, tilintarkastajiksi O. Dalgren, K. Borgström, warajäseniksi E. Rooswell ja K. Rein.

Huwitoimikunnan waali jätettiin seuraawaan kokoukseen jäsenten wähyyden takia.

Yleisöltä.

„Tiedetäänkö, mitä vaaditaan?"

Näin kysyy eräs „raittiusmies" U. S:n 44 n:rossa sen johdosta, että allekirjottanut työwäen mielenosotuksella Senaatintorilla puhui yleisestä wäkijuomain kieltolaista, ja tuomitsi alkohollimyrkyt apteekkiin.

Tästä on arwoisa raittiusmies loukkaantunut niin, että hänen täytyy sanomalehden palstoilla ryhtyä sitä „protesteeraamaan". On sitä kaikenlaisia raittiusmiehiä! Arwatenkin on raittiusmiehellä konjakkikauppa, jonka puolesta puhuu. Hänen harmiaan ei woi muuten ymmärtää.

Kunnallinen kielto-oikeus ei suinkaan ole lopullinen päämäärä, johon raittiusliike tähtää, ja jota kirjottaja näyttää pitäwän yleistä kieltolakia parempana. Hän ei millään perustele kunnallisen kieltolain paremmuutta. Kun hän ei sitä tee, niin minä häntä autan.

Jos kaikki alkoholijuomat suljettaisiin apteekkiin, josta niitä ei saisi muuten kuin lääkärin määräyksestä lääkkeiksi, niin mitä juomarirankan eteen silloin tulisi? Hänen täytyisi sammuttaa juomahimon'a wedellä, maidolla tai kaljalla. Mutta jos on kunnallinen kielto-oikeus, niin silloin ei tarwitse muuta kuin matkustaa sellaiseen kuntaan, jossa ei kieltolaki ole woimassa, juoda siellä päänsä täyteen ja ottaa wielä ewääksi mukaan ja juottaa kotiin päästyään naapurinkin aika pätkään. Sanomattakin on selwää, että silloin on hywä tilaisuus salakauppalle kukostella.

Kunnallinen kieltolaki ei suinkaan ole sentähden waatimuksena, että e olisi yleistä koko maata käsittäwää kieltolakia parempi ei, waan sentähden, että luultiin sen olewan helpompi saawuttaa.

Tri M. Helenius kuwaili yliopistollisilla lomakursseilla näitä kumpaakin kieltolakiwaatimusta seuraawasti:

„Yleinen kieltolaki olisi markka ja kunnallinen kieltolaki 90 penniä. Jos työmies jostain työstä waatisi markkaa, mutta sille tarjottaisiin 90 penniä, ja jos työmies kieltäytyisi ottamasta wastaan tuota pienempää summaa, kun ei markkaa saisi, niin hänen täytyisi olla silloin ilman". Mutta minusta ei kunnallinen kieltolaki ole samaa, kun sitä werrataan yleiseen kieltolakiin, kuin 90 ja 100. Oikeampi on wertaus 50 ja 100. Niin paljon huonompi on kunnallinen kieltolaki yleistä kieltolakia. Jos waatii paljon, niin helpompi on wähä saada, mutta jos pyytää wähän, saa wielä wähemmän. Kyllä wiina- ja olutpatrunnat siitä huolen pitäwät ettei työwäen waatimuksiin suostuta. Mutta tarwitseeko sitä raittiusmiestenkin huolta pitää?

M. H—g.

E. EKMAN:IN Räätälinliike ja VAATEKAUPPA

Hagnäisten torilla.

Suuri varasto pukuja, palttoita ja housuja, kaikkia suuruuksia. Naisten sakettia pitkiä ja lyhyitä, vuorilla ja ilman. Kankaita, lakkia y. m. y. m., kaikki halvimpiin hintoihin. Huom.! Tilauksia vastaanotetaan.

E. EKMAN,
Lakkitehdas Hagnääsin torilla.
Puhelin 44 91.

Polttakaa ainoastaan alkuperäisiä

Isänmaa

paperossia, jotka valmistetaan hienosta Turkin tupakasta. Hinta ainoastaan 25 p. laatikko. Tupakkatehdas FENNIA Helsingissä. Telef. 26 64

Karttakaa Viipurilaista jäljennöstä.

Polttakaa ainoastaan alkuperäisiä

TYÖMIES

paperossia, *jotka valmistetaan hienosta Turkin tupakasta. Hinta ainoastaan 30 p. laatikko. Puuimukkeen kanssa poltettava.*
Tupakkatehdas FENNIA Helsingissä. Telef. 26 64.
Karttakaa Viipurilaista jäljennöstä.

Täten saamme

kunnian arvoisille ostajillemme ilmoittaa, että olemme näinä päivinä laskeneet kauppaan uusia »Suomen Kaarti» nimisiä paperosseja, jotka valmistetaan hienosta Turkin tupakasta sekä varustetaan kultaleimalla. Hinta 30 p:iä laatikko. Puuimukkeella poltettava.

Tupakkatehdas FENNIA Helsingissä.

Ilmoituksia.

Puhdasta ja ravitsevaa ruokaa tarjotaan Alppikatu 22, Kallio yhtiö. Vikman.

RUOKATARJOILU Antinkatu 13, pihan perällä.

Muistakaapas pojat meitä, meillä on niin ikävä teitä, heittäkääpäs kirjekortti Kastreninkatu 11 on portti, nimimerkillä: Ruusu 18, Lilja 17 ja Palmu 16 v.

Hei pojat!

Kolme tyttöä haluaisi kirjeenvaihtoon, pyytäisimme pikaista vastausta t. l. k. nimimerkillä: Elli 23 v., Edla 19 v., Ester 27 v.

Leikkuukurssi vaateompelussa, mallienpiirustuksessa, mitanotossa, leikkaamisessa, koittamisessa y. m. Kukin oppilas valmistaa itselleen puvun. Uudenmaank 9. **Julia Granz.**

2:si poikaa

haluaisi kirjevaihtoon. Pyhtään Kirkonkylä, nimim.: A. H., M. E.

Kaksi poikaa haluaisi päästä nuorten tyttöjen kanssa kirje eli kortti vaihtoon, osote t. l. k. nimim.: S. V., H. K.

Isokokoinen käsityöläinen

haluaisi neidin kanssa kirjevaihtoon nimim.: Ehdottomasti raitis, Porvoon postitoim.

Jos neiti Rosa Suomi

ilmoittaisi osoitteensa Tamp. postik. nimim.: »Ernst».

Kaksi poikaa

haluaisi kirjeenvaihtoon osoitteella: Sortavala, Harlu, nimim.: M. H. 22 v., J. P. 18 v.

Pojat nuoret 3 nuorta siistiä tyttöä tahtois korttivaihtoon ja vastaamme kirjeetkin kirjeillä ja valokuvat valokuvilla. Nimet: Helmi, Ilmi, Lempi Bulevardin postitoimisto, Helsinki.

Parturi Matti Auer, Fredrikink. 19

Parturi M. Vaittinen Siltasaarenk. 6—8 suositellaan.

Kansan ruokala I ä-Heikinkadulla 13 kellarikerroksessa avoinna 8—10. Ruokaa annoksittain, kahvia ja pilsnerikaljaa.

Kappoja, kepsiä, sakettia ja leninkiä neulotaan joutuun ja halvalla 2:nen linja N:o 15. Naima Airaksinen.

Vuokralle tarjotaan.

1 säännöllinen mies saa asunnon lapsettomassa perheessä Kastrenink. 14, ovi 26.

1 nuorimies saa 1 p. asunnon 3 linja N:o 3 Ramusen luona.

1 raitis nuorimies saa siistin asunnon 2:n linja 1. Eskola.

1 siivo tyttö saa asunnon, Suruton 25 B, ovi n:o 6. Ompelija S. Kling.

1:si päivästä asunto nuorille miehille taikka lapsettomalle perheelle Vironkatu 4. Lindberg.

Palvelusta haluaa.

Yksi nuori housuräätälin työhön tottunut tyttö haluaisi työtä nyt heti vastaus viikon sisällä täm. lehd. kontt. nimimerk.: »Kaisa».

Palvelukseen halutaan.

Reipas tyttö saa paikan ruokatarjoilussa Alppikatu 22. Vikmannin luona.

Sepelihakkaajat

saavat työtä Santahaminassa 3: 75 p. metr. kuu tulevat keskiviikko aamulla puoli 8 Keisarinnan kivea luo.

16—17 vuotias tyttö saa paikan heti 4 l. 20. Muuri.

14—16 vuotias poika otetaan kenkien puhdistajaksi. Merimiestoimisto E. Esplanadink. 10. (I.22977)

Kadotettu.

Puuva kadotettiin lauvantailtana tuntomerkki A, pyydän tuomaan 4 linja N:o 8. Nurmela.

Isompi, uusi, tervattu tolppakelkka on kadonnut ja pyydetään rehellistä löytäjää palkintoa vastaan tuomaan allekirjoittaneelle. J. Pelin, Vaasankatu 15.

Myytävänä.

Edullisen kaupan kautta Berlinissä myydään 650 kpl. lyhyeitä Kevätsakettia silkkivuorilla, jotka ennen ovat maksaneet 40 ja 50 markkaa nyt 10, 12, 15 ja 19 markkaa kpl. Myöskin suuri varasto suvisakettia sekä astrakaani kangasta. Puh. 44 91.

E. Ekman,
Hagnääsin tori.

Huom.! Varastossa myös herrojen ja poikien vaatteita.

Vähän käytetty herran palttoo suuremmalle henkilöile jätetty myytäväksi Alf. Saarisen turkiskauppaan E. Esplk. 16.

Muistakaa
tehdä ostoksenne
Helsingin Työväen Osuuskaupoista.

J. W. Seppänen, Simonkatu 2. T. 40 66.
myy
Nahkaa ja Jalkineita.

HUOMAA!
Nahkatavaroita!
HUOMAA!

Myssyjä, muhvia, puuhkioita sekä puseroita, alushameita ja esiliinoja myydään alennuksella loppuun. Löytyy myös varastossa suruhattuja, harsoja sekä morsiamille kukkia, seppeleitä, serttinkiä, silkkiä, samettia, silkki-, sametti-, villa- ja pumpulinauhoja, mustaa, valkoista ja värillistä neulomalankaa y. m. neulojaintarpeita.

Hyvin lajiteltu varasto herroille kravatteja, rusetteja, kauluksia, etuuksia, kalvostimia, housunkannattimia, rintoja ja kalvostinnappeja y. m.

E. Niskanen.
Vladimirink. 12.

Tuoletteja, vetosohvia ja matraseja; samoin kaikellaisia hyviä kotimaisia
Huonekaluja
parhailla ehdoilla myy **Emil Kivi** Mikonk. 8.

Sekatavaroita, hedelmiä ja herkkuja myypi halvimmalla E. J. Manner. Siltasaarenkatu 5.

Sekatavaroita ja villalankaa myydään halpoihin hintoihin **Emil Lönnberg,** Yrjönk. 2.

K. O. Åker'in Kangaskauppa
Hagnäisten tori. Hyvä ja kest. tav. koht. h.

Ammattiluettelo Helsingissä.

Parturiliikkeitä.

Gyllström, Vlad.k. 12. Erik. k. 14. Annank. 32

Torvisoitintyöpaja:

A. W. Rosengrén, Soitinseppä, Työpaja Uudenmaank. 40 As. Iso Robertink. 42.

Keittiöitä ja Ruokapaikkoja:

Erik Hjelt, Rantatie 3. vastap. Asfalttitehd.

Kauppiaita:

Oskar Parkkinen, Hagnäsin hall. 2. 38 49.

Kahviloita.

Kaisaniemi Unioninkatu 41 Telef. 20 06.

Saunoja.

Koiton Kylpylaitos Luotsik. 18 (sis. käynti Vyökad.). Telef. 37 15.

Kalevan s:a 3. l. 35, auki 2—10, lauvant. 11.

Sauna Kankurinkatu 4.

Perämiehenk. 12. Suosit. arv. yleisölle.

H. Tuiskunen, Kallio 4 linja 20. Puhelin 24 05.

Vellamon Sauna Liisank. 16, Tel. 1 42

Räätäliliikkeitä:

Juho Mäntylä, Itä Heikinkatu N:o 3.

Villatavarakauppiaita.

A. Willandt, Elisabetinkatu 17.

Kelloseppiä.

F. Herttuainen, Sörnäs Vaasankatu 7 Työ hyvä, hinnat halvat. Viet. 1: 50 lasi 40 p.

Leipuriliikkeitä.

E. Hjorth, Ruoka ja näkkileipäliike Tehtaank. 19, puh. 41 55. Edullinen jälleenmyyjille.

K. MUSTONEN
Annankatu n:o 27. Eerikinkatu n:o 3, kulmassa, tel. n:o 16 30. Haaraosastoja: Antink. n:o 22, tel. n:o 19 71. L. Henrikink. n:o 24, tel. n:o 20 93. Neitsytpolku n:o 12, tel. n:o 38 40. Vladimirink. n:o 45. tel. n:o 4 52.

Kirjansitojia.

O. J. Lilja, Fredrikinkatu 42.

Kivennäisvesitehtaita.

E. W. Salenius, Fabianink. 20. Tel. 7 56

Läkki- ja Peltiseppiä.

Kallio & Koskinen, Hämeenk. 2, tel. 30 77.

J. Kalliomäki, 4 linja N:o 8.

Nahka- ja jalkinekauppoja.

Os. Yht. G. A. Lesche. Unionink. 45. Telef. 27 91. Myydään summissa ja vähittäin nahkaa sekä jalkineita.

Helsinki, Työväen kirjapaino 1905